

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆՁ

ք. Երևան

25.02.2022թ.

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ
ՀՀ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐ
ՔՆՆՈՂ ԱՆՁԻ
թիվ ԳԲՔԱ-ԼՕ-2022/15

Նախագահությամբ՝ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձ Լ. Օհանյանի
Քարտուղարությամբ՝ Ռ. Մկրտչյանի

Պատվիրատու՝ ՀՀ պաշտպանության նախարարություն
Բողոք բերող՝ «Վերիտաս» ՍՊԸ

Մասնակցությամբ՝

ՀՀ պաշտպանության նախարարության ներկայացուցիչներ՝ Կ. Խաչունցի, Վ.
Վահանյանի,
«Վերիտաս» ՍՊԸ-ի ներկայացուցիչ՝ Գ. Խաչատրյանի,

Գնման ընթացակարգի ծածկագիրը և առարկան՝

«ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/14» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգ,
լաբորատոր ազդանյութերի և պարագաների ձեռքբերում

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը (այսուհետ նաև՝ Բողոքներ
քննող անձ), քննության առնելով «Վերիտաս» ՍՊԸ-ի (այսուհետ նաև՝ Ընկերություն) կողմից
31.01.2022թ.-ին ներկայացրած բողոքը (այսուհետ նաև՝ բողոք) և կից փաստաթղթերը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

1. Գործի նախապատմությունը.

Դիմելով ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձին՝ Ընկերությունը ներկայացրած բողոքով խնդրել է պարտավորեցնել «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/14» ծածկագրով գնանշման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովին չկայացած հայտարարել «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/14» ծածկագրով գնանշման ընթացակարգը:

Բողոքներ քննող անձին «Վերիտաս» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված բողոքը մակագրվել է 31.01.2022թ.-ին:

01.02.2022թ.-ին www.gnumner.am կայքում հրապարակված հայտարարությամբ ներկայացված բողոքը ընդունվել է վարույթ և տրվել է թիվ ԳԲՔԱ-ԼՕ-2022/15 համարի ծածկագիրը:

09.02.2022թ.-ին ն և 25.02.2022թ.-ին նշանակվել և հրավիրվել են նիստեր:

Գործի քննությունն ավարտվել է 09.02.2022թ.-ին և Բողոքներ քննող անձի որոշման հրապարակման օր է նշանակվել 25.02.2022թ.-ին:

2. «Վերիտաս» ՍՊԸ-ի ներկայացրած փաստերը, հիմնավորումները և պահանջը.

«Վերիտաս» ՍՊԸ-ն 31.01.2022թ.-ին ներկայացրած բողոքով հայտնել է հետևյալը.

«1.1 «ՀՀ պաշտպանության նախարարություն»-ը լաբորատոր ազդանյութերի և պարագաների գնման նպատակով հրապարակել է <<<< ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/14>> ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգ:

<<Ծանոթություն>> բաժնում Պատվիրատուի կողմից մասնավորապես դրվել են հետևյալ պահանջները

- Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլ): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները,

- արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)' կողմից տրվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիր:

Վերոնշյալ պահանջներից առաջինը սահմանափակում է մի շարք արտադրողների, կազմակերպությունների մասնակցությունը տվյալ ընթացակարգին, քանի որ օրինակ Շվեյցարիայում, Հարավային Կորեայում կամ Կանադայում գրանցված ապրանքներ ունեցող ոչ մի ընկերություն չի կարող մասնակցել տվյալ ընթացակարգին զուտ Պատվիրատուի կողմից կամայական չափանիշներով երկրները ֆիլտրելու անհիմն պահանջի հետևանքով:

Վերոնշյալ պահանջներից երկրորդը հանդիսանում է անհիմն և անիրագործելի: Որևէ ընկերություն, որևէ մտավարար չի կարող ներկայացնել արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության հավաստագիր:

2.1 <<Ծանոթություն>> բաժնում Պատվիրատուի կողմից սահմանված <<Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլ): Բացառություն են կազմում <<-ում արտադրված ապրանքները>> պահանջը խտրական է և ոչ իրավաչափ, քանի որ խախտվում է գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարության սկզբունքը:

Գնումների մասին << օրենքի Հոդված 3-ի 2 կետի 3) ենթակետում գրված է <<2. Գնումների գործընթացը հիմնվում է հետևյալ սկզբունքների վրա. 3) ցանկացած անձի համար, անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարություն:»>>

Նույն օրենքի Հոդված 7-ի 1 կետում գրված է <<Հոդված 7. Գնումներին մասնակցելու հավասարությունը.

1. Ցանկացած անձ, անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, ունի գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք:»>:

Փաստացի, մի շարք բարձր վարկանիշ ունեցող երկրներում գրանցված ապրանքների արտադրողներ, <<-ում դրանց ներկայացուցիչ հանդիսացող կազմակերպություններ ի սկզբանե զրկված են այս ընթացակարգին մասնակցելու իրավունքից: Անհասկանալի է, թե պատվիրատուն որ նորմատիվ ակտով է առաջնորդվել և սահմանել ֆիլտր, այսպես կոչված ընդունելի երկրների ցանկ:

Ստացվում է, որ ցանկացած պատվիրատու այսուհետ կարող է ինքնուրույն, կամայական կերպով որոշել, որ օրինակ իր կարիքների բավարարման համար գնվելիք

ապրանքները պետք է գրանցված լինեն հենց Գերմանիայում, մեկ ուրիշ պատվիրատու էլ կցանկանա, որ իրեն մատակարարվելիք ապրանքները գրանցված լինեն Աֆրիկայում և այսպես շարունակ: Անթույլատրելի է սահմանափակել կազմակերպությունների մասնակցությունը ըստ դրանց կողմից ներկայացվող ապրանքների գրանցման երկրի:

2.2 <<Ծանոթություն>> բաժնում Պատվիրատուի կողմից սահմանված "արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)" կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիր" պահանջը իրավաչափ չէ, քանի որ այն անիրագործելի է, մասնավորապես որևէ ընկերություն չի կարող ներկայացնել այդպիսի փաստաթուղթ: Տրամաբանական հարց է ծագում, թե այդ դեպքում պատվիրատուն ինչպես է իրականացնելու ապրանքների ընդունումը: Պատասխանը հետևյալն է, իր համար ցանկալի մատակարարներից ապրանքը ընդունում է առանց խոչընդոտի, իսկ իր համար անցանկալի մատակարարներին ստիպում է ներկայացնել գոյություն չունեցող փաստաթուղթ:

Մեր ընկերությունը պնդում է, որ որևէ ընկերություն չի կարող ներկայացնել արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)" կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության հավաստագիր:»:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Ընկերությունը Բողոքներ քննող անձին խնդրել է Պարտավորեցնել «<< ՊՆ-ԳԿԱՊԶԲ-22-9/14» ծածկագրով գնանշման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովին չկայացած հայտարարել «<< ՊՆ-ԳԿԱՊԶԲ-22-9/14» ծածկագրով գնանշման ընթացակարգը:

Ընկերությունը, 07.02.2021թ.-ին ներկայացրած բողոքի լրացմամբ հավելել է հետևյալը.

«Ի լրումն Վերիփաս ՍՊԸ կողմից ներկայացված բողոքի, հայտնում եմ հետևյալը.

<<ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ>> Առևտրի համաշխարհային կազմակերպության հետ << կողմից ստորագրված < Ա Մ Ա Ձ Ա Յ Ն Ա Գ Ր Ի առաջին էջի երրորդ պարբերությունում գրված է, մեջբերում եմ

<<ընդունելով, որ պետական գնումներին առնչվող օրենքները, կանոնակարգերը, ընթացակարգերը և գործելակերպերը չպետք է մշակվեն, ընդունվեն կամ կիրառվեն օտարերկրյա կամ տեղական արտադրանքների ու ծառայությունների և օտարերկրյա կամ տեղական մատակարարների նկատմամբ այնպես, որ տեղական արտադրանքներին կամ ծառայություններին կամ տեղական մատակարարներին պաշտպանություն տրվի, և դրանք

չպետք է խտրականություն դնեն օտարերկրյա արտադրանքների և ծառայությունների կամ օտարերկրյա մատակարարների միջև,»» մեջբերման ավարտ:

Փաստացի պատվիրատուն խտրականություն է դրսևորում օտարերկրյա մատակարարների միջև, քանի որ այդ ընթացակարգին կարող են մասնակցել միայն այն երկրներում գրանցված ապրանքների արտադրողները, որոնք նշել է պատվիրատուն , դրանք են ԵԱՏՄ երկրները, ԱՄՆ և Ճապոնիան:

<<ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ>> Առևտրի համաշխարհային կազմակերպության հետ << կողմից ստորագրված < Ա Մ Ա Ձ Ա Յ ՆԱ Գ Ր Ի > Հողված VI Տեխնիկական բնութագրեր (մասնագրեր) առաջին կետի համաձայն, մեջբերում եմ.

<<1. Գնվելիք արտադրանքի և ծառայությունների բնութագրերը, ինչպիսիք են որակը, արտադրողականությունը, անվտանգությունն ու չափերը, խորհրդանիշները, տրամաբանությունը, փաթեթավորումը, գունավորումը և պիտակավորումը, կամ դրանց արտադրության մեթոդներն ու գործընթացները և համապատասխանության գնահատման ընթացակարգերին առնչվող պահանջները սահմանող տեխնիկական մասնագրերը, որոնք սահմանվում են գնող սուբյեկտների կողմից, չպետք է մշակվեն, ընդունվեն կամ կիրառվեն՝ նպատակ հետապնդելով ստեղծել կամ արդյունքում հանգեցնել միջազգային առևտրի համար անհարկի խոչընդոտների: >> մեջբերման ավարտ:

Տվյալ դեպքում միջազգային առևտրի համար անհարկի խոչընդոտներ են ստեղծվում այն երկրներում գրանցված ապրանքների համար, որոնք չեն մտնում պատվիրատուի նախընտրած երկրների ցանկի մեջ, քանի որ պատվիրատուի նշած երկրներից կամ միություններից դուրս գտնվող երկրներում գրանցված ապրանքների արտադրողները չեն կարող մասնակցել տվյալ ընթացակարգին:

Միջազգային առևտրի համար անհարկի խոչընդոտների բացառումը նշանակում է, որ պատվիրատուն իրավունք չունի սահմանելու ֆիլտր ըստ երկրների, այսինքն իրավունք չունի տալ նախապատվություն ինչ որ երկրի կամ միությունների, փաստացի դրանով բարենպաստ դիրք ապահովելով այդ երկրներում գրանցված ապրանքների համար:

Նույն հողվածի երրորդ կետի համաձայն, մեջբերում եմ.

<<3. Որոշակի ապրանքանիշի կամ առևտրային անվան, արտոնագրի, նախագծի կամ տեսակի, կոնկրետ ծագման, արտադրողի կամ մատակարարի վերաբերյալ պահանջ կամ հղում չի ներկայացվում՝ բացառությամբ, եթե չկա գնումների պահանջները ներկայացնելու բավականաչափ հստակ կամ դյուրըմբռնելի այլ ձև՝ պայմանով, որ մրցառքի փաստաթղթերում նշված լինեն «կամ համարժեք» բառերը:>> մեջբերման ավարտ:

Տվյալ դեպքում պատվիրատուն ունի հնարավորություն բավականաչափ հստակ և ըմբռնելի կերպով նկարագրել իր կարիքների համար անհրաժեշտ ապրանքների բնութագրերը, սակայն ինչպես տեսնում ենք, պատվիրատուն դրա փոխարեն որոշել է իր հայեցողությամբ կատարել ապրանքների զտում ըստ դրանց գրանցման երկրի: Պատվիրատուն այս ամենը պատճառաբանում է որակյալ ապրանքներ ձեռք բերելու ցանկությամբ: Մենք էլ ենք կողմ, որպեսզի պատվիրատուն ձեռք բերի որակյալ ապրանքներ: Դա տրամաբանական և արդարացված պահանջ է, արդարացված նպատակ է, սակայն այդ նպատակին հասնելու համար պատվիրատուն ընտրել է սխալ գործիք, քանի որ որակյալ ապրանքներ գնելու համար պետք է գրագետ և մանրակրկիտ կազմել տվյալ ապրանքի տեխնիկական բնութագիր, այլ ոչ թե կատարել երկրների ֆիլտրում ըստ սեփական նախասիրությունների:

Հաջորդ պահանջը, որը մեր կողմից բողոքարկվել էր, հետևյալն է

«Արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիրը:»:

Փաստացի, պատվիրատուն մի կողմից պահանջում է արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության հավաստագիր, սակայն մյուս կողմից պարզ է դառնում, որ այդ պահանջն անհրաժեշտ է որևէ ընկերության համար:

Այժմ մանրակրկիտ կհիմնավորենք, թե ինչու է այդ պահանջը անհրաժեշտ և ինչպիսի ճնշող գործիք է հանդիսանում պատվիրատուի ձեռքում այդ կետը, մասնավորապես իր համար անցանկալի ընկերությունների կողմից մատակարարվելիք ապրանքների ընդունումը իր հայեցողությամբ մերժելու համար:

Հարկ է նշել, որ ապրանքն արտադրողը կամ վերջինիս ներկայացուցիչը իրավասու չեն տրամադրել համապատասխանության սերտիֆիկատ, քանի որ արտադրանքի համապատասխանության հավաստման համար արտադրողի կողմից տրվող փաստաթղթի անվանումը հայտարարագիր է: Որպես փաստարկ ցանկանում ենք մեջբերել ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՄԱՆ ՄԱՍԻՆ 2012թ փետրվարի 8-ի ՀՕ-19-Ն ՀՀ օրենքի Հոդված 2-ի 1 մասի 15 կետը, որտեղ հստակ գրված է, թե ինչպես է կոչվում ապրանքն արտադրողից կամ վերջինիս ներկայացուցչի կողմից տրված փաստաթուղթը:

Մեջբերում.«15) համապատասխանության հայտարարագիր՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով գրանցված

փաստաթուղթ, որով արտադրողը (արտադրողի լիազոր ներկայացուցիչը, դիստրիբյուտորը) հավաստում (փաստում) է արտադրանքի համապատասխանությունը տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջներին».

Վերոնշյալից պարզ է դառնում, որ ապրանքի համապատասխանությունը փաստելու համար արտադրողի (արտադրողի լիազոր ներկայացուցիչ, դիստրիբյուտորի) կողմից տրված փաստաթուղթը կոչվում է ՀԱՅՏԱՐԱՐԱԳԻՐ, այլ ոչ թե սերտիֆիկատ

Այժմ ընթերցենք ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՄԱՆ ՄԱՍԻՆ 2012թ փետրվարի 8-ի ՀՕ-19-Ն ՀՀ օրենքի Հոդված 2-ի 1 մասի 16 կետը:

Մեջբերում. <<16) համապատասխանության սերտիֆիկատ՝ համապատասխանության գնահատման մարմնի կողմից տրված փաստաթուղթ, որը հավաստում է (փաստում է) արտադրանքի, անձանց և կառավարման համակարգերի համապատասխանությունը տեխնիկական կանոնակարգի և (կամ) ստանդարտացման նորմատիվ փաստաթղթերի պահանջներին>> մեջբերման ավարտ:

Ինչպես տեսնում ենք համապատասխանության սերտիֆիկատը տրվում է ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԱՐՄՆԻ կողմից, այլ ոչ թե արտադրողի կամ նրա ներկայացուցչի: Կից ներկայացված են համապատասխանության սերտիֆիկատների մի քանի նմուշներ, որոնց հետ ծանոթանալով կտեսնեք, որ այդ սերտիֆիկատների տրամադրողը արտադրողը չէ և չի էլ կարող լինել:

Համապատասխանության հավաստագիրը դա նույն *сертификат соответствия*-ն է, իսկ անգլերենում *Certificate of Conformity*: Դրանց թվով չորս նմուշներին կարող եք ծանոթանալ կից ներկայացված ֆայլերում: Այդ փաստաթղթերը ուսումնասիրելով կհամոզվեք, որ դրանք տրված են ոչ թե արտադրողի կողմից, ինչպես պահանջում է պատվիրատուն, այլ տրված են հավաստագրող մարմնի կողմից:

Հարգելի պարոն Օհանյան, եթե պատվիրատուն գտնում է, որ այդպիսի փաստաթուղթ գոյություն ունի, ապա խնդրում եմ Ձեր միջնորդությունը պատվիրատուին, ներկայացնելու այդպիսի փաստաթուղթ, մասնավորապես այնպիսի փաստաթուղթ, որը տրված կլինի արտադրողի կողմից, կունենա համապատասխանության հավաստագիր անվանումը և այդ փաստաթղթում նշված կլինեն խմբաքանակի (ների) համարը (ները), արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և տվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվտանգությունը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները:

Այժմ ներկայացնենք, թե ինչպես կարող է պատվիրատուն օգտագործել վերոգրյալ հակասությունը՝ ցուցաբերելով խտրական մոտեցում փարբեր ընկերությունների նկատմամբ:

Տարբերակ 1:

Եթե ինչ-որ մատակարար որոշի ներկայացնել համապատասխանության սերտիֆիկատ, ապա պատվիրատուն իսկույն կպնդի, որ տեխնիկական բնութագրով պահանջվում է ներկայացնել արտադրողի կողմից փրված սերտիֆիկատ, այլ ոչ թե հավաստագրող մարմնի կողմից փրված: Մենք արդեն վերևում ապացուցել ենք, որ սերտիֆիկատը փրվում է ոչ թե արտադրողի կողմից, այլ հավաստագրող մարմնի: Ահա և պատվիրատուն ստացավ այդ մատակարարի ապրանքի ընդունումը մերժելու հիմնավորում: Սա նշանակում է, որ պատվիրատուն կամայական կերպով կարող է իր համար անցանկալի մատակարարի ապրանքի ընդունումը մերժել, իսկ իր համար ցանկալի մատակարարի ապրանքը ընդունել, կարճ ասած կիրառել երկակի ստանդարտներ, ինչն անթույլատրելի է:

Տարբերակ 2

Եթե ինչ-որ մատակարար որոշի ներկայացնել համապատասխանության հայտարարագիր, ապա պատվիրատուն իսկույն կպնդի, որ տեխնիկական բնութագրով պահանջվում է ներկայացնել համապատասխանության հավաստագիր, այլ ոչ թե համապատասխանության հայտարարագիր:

Այստեղ ևս պատվիրատուն իր նախասիրություններից ելնելով, կարող է մերժել անցանկալի մատակարարի ապրանքի ընդունումը: Այսինքն գոյություն չունի մի այնպիսի մատակարար, ում ապրանքի ընդունումը պատվիրատուն իր հայեցողությամբ չկարողանա մերժել և պատճառաբանել, որ ապրանքը չի համապատասխանում տեխնիկական բնութագրին: Հենց սկզբից արդեն պատվիրատուի համար անցանկալի մատակարարը դատապարտված է անհաջողության, քանի որ ցանկացած սցենարի դեպքում պատվիրատուն ունի լծակ՝ սահմանված անիրագործելի պահանջ:

Ստացվում է իրավիճակ, երբ խաղի կանոնները պատվիրատուի կողմից ի սկզբանե սահմանված են այնպես, որ ապրանքների մատակարարման ժամանակ ինքն իր նախասիրությամբ է որոշում ում ապրանքն է համապատասխանում տեխնիկական բնութագրերին, իսկ ում ապրանքը՝ ոչ, մինչդեռ պարզ է, որ դա անթույլատրելի է, և պետք է հենց սկզբից սահմանել այնպիսի կանոններ, որ պատվիրատուն չունենա ապօրինի լծակ այս կամ այն ընկերությանը ճնշելու, իսկ մյուսին արտոնություն փախու համար: Բողոքարկվող այս ընթացակարգում այդ սկզբունքը չի պահպանվել:

Հաջորդ պահանջը, որին ցանկանում ենք անդրադառնալ, դա CE Mark անվանումով փաստաթուղթ ներկայացնելու պահանջն է: Խնդիրը կայանում է նրանում, որ CE Mark անվանումով հավաստագիր գոյություն չունի: Պատվիրատուն հավանաբար նկատի է ունեցել, որ մատակարարվող ապրանքները պետք է ունենան CE մակնշում (հապավումը կազմվել է Conformité Européenne արտահայտությունից), սակայն իր պահանջի մեջ նշել է այնպիսի փաստաթուղթ, որը ոչ մի մատակարար չի կարող ներկայացնել, քանի որ Եվրոմիության երկրների փարածքում շրջանառության թույլտվություն ունեցող ապրանքների համար տրվող հավաստագրի անվանումը CE Mark չէ: Եթե պատվիրատուն կարող է այդպիսի անվանումով գեթ մեկ սերտիֆիկատ ներկայացնել, օրինակ նախորդ տարիների ընթացքում փարբեր մատակարարներից ապրանքների ընդունման ժամանակ պահանջված, ապա մենք այս մասով բողոքը չենք պնդի:

Հաջորդ վիճահարույց դրույթը հերկյալն է՝ «արտադրողին տրված՝ արտադրության անվտանգության և որակի վերահսկման միջազգային հավաստագիր (ISO, GMP կամ այլ)»:

Ինչպես նկատում ենք, փակագծերում նշված հավաստագրերը միմյանցից փարանջատված են ստորակետով, ինչը նշանակում է, որ պատվիրատուն պահանջում է և՛ ISO և՛ GMP հավաստագիր: Հարկ է նշել, որ GMP հավաստագիրը բժշկական պարագաների արտադրող ընկերություններին վերաբերելի չէ, քանի որ այն տրվում է դեղերի արտադրությամբ զբաղվող և սահմանված պահանջներին բավարարող արտադրողներին: Առաջին հայացքից կարող է թվալ, թե մեր ընկերությունը չափազանց բժախնդիր է և ստորակետի աստիճանի խախտումներ է գտնում տեխնիկական բնութագրում, սակայն երբ բողոք քննող անձը տեսնի, թե պատվիրատուն ինչպես է տասն անգամ ավելի բժախնդրությամբ փորձում մերժել մատակարարից ապրանքի ընդունումը՝ օգտագործելով տեխնիկական բնութագրում առկա երկակի մեկնաբանվող, վիճահարույց ու հակասական այն կետերը, որոնք մենք բողոքարկել ենք, ապա պարզ կդառնա, որ մեր քայլերը միտված են տեխնիկական բնութագրից բոլոր այն հակասական ու վիճելի կետերը նախապես հանելուն, որոնք պատվիրատուն հնարավոր է օգտագործի իր համար անցանկալի մատակարարների կողմից ստացված ապրանքը չընդունելու համար:»:

Ընկերությունը, 09.02.2021թ.-ին ներկայացրած դիրքորոշմամբ հավելել է հետևյալը.

«Հարգելի պարոն Օհանյան, ստորև ներկայացվում է Վերիտաս ՍՊԸ դիրքորոշումը ՀՀ ՊՆ կողմից ստացված առարկությունների վերաբերյալ:

Պատվիրատուն իր առարկությունների տրամաբանությունը կառուցում է այն բանի վրա, որ իբր սահմանել է լայն հնարավորություններ՝ շուրջ 40 երկրում ապրանքների

գրանցման հնարավորության վերաբերյալ և որպես հիմնավորում բերում է այն, որ ցանկացած ընկերություն կարող է իր ապրանքը գրանցել այդ երկրներում և ներմուծել ապրանք ու առաջարկել ՊՆ-ին: Հարց է ծագում, թե ինչու պետք է պոտենցիալ մատակարարները և իրենց գործընկեր արտադրողները գրանցեն իրենց ապրանքը պատվիրատուի նշած հենց այդ շուրջ 40 երկրում կամ միություններում: Ստացվում է, որ պատվիրատուն համարում է, որ ինքն իրավունք ունի ընտրել, թե որ երկրներում կամ միություններում գրանցված ապրանքներն են իր համար ընդունելի և սահմանել է երկրների ցանկ, որտեղ գրանցված ապրանքները ընդունելի են իր համար: Նույն տրամաբանությամբ, մեկ այլ պատվիրատու էլ կսահմանի այլ երկրների ցանկ, որն իր համար է ընդունելի և կպատճառաբանի որ այդ երկրների ապրանքներն է իր համար ընդունելի՝ նշելով, որ իր կարիքը կարող է բավարարվել միայն այդ երկրներում գրանցված ապրանքներով: Այստեղ հարց է ծագում, ո՞րն է ՊՆ և մյուս պատվիրատուների տարբերությունը, ինչու պետք է ՊՆ-ն իրավունք ունենա սահմանելու երկրների միությունների ցանկ, իսկ մեկ այլ պատվիրատու չի կարող այդպիսի իրավունք ունենալ:

Եթե տարբերությունը երկրների քանակի մեջ է, այսինքն ըստ ՊՆ-ի առարկությունների իր սահմանած երկրների քանակը 40 է (իրականում 33) և դա լայն մրցակցության հնարավորություն է տալիս, ապա մեկ այլ պատվիրատու էլ ընտրողաբար կսահմանի օրինակ 35 երկրների ցանկ: Բացի այդ, պատվիրատուի նկատմամբ դեպքերը, օրինակ Շվեյցարիայից դեպի ԵՄ ապրանք արտահանելիս առկա ընթացակարգերի մասին, տեղին չեն, քանի որ մենք այստեղ չենք քննարկում թե ինչպես է Շվեյցարիայում գրանցված ապրանքը մուտք գործելու ԵՄ: Այս բողոքի քննության տեսանկյունից, բացարձակապես կարևոր չէ, թե ինչ ընթացակարգով է կատարվում Շվեյցարիայից ապրանքների արտահանումը դեպի ԵՄ, քանի որ ՀՀ-ն չի հանդիսանում ԵՄ անդամ, հետևաբար նաև ԵՄ դիրեկտիվներին հետևելու և դրանցով առաջնորդվելու պարտավորություն ՀՀ-ն չունի: ՊՆ-ի կողմից բերված օրինակները այն մասին, թե ինչպես է արտահանվում ապրանքը Շվեյցարիայից դեպի ԵՄ, բացարձակապես կիրառելի չեն ՀՀ համար և այս ընթացակարգի համար, քանի որ ԵՄ երկրներում ապրանքների շրջանառության վերաբերյալ դրույթները կիրառելի չեն ՀՀ ապրանք ներմուծելու համար:

Բացի այդ, ՊՆ-ն իր վերոնշյալ պահանջի հիմքում դնում է իբր որակյալ ապրանք գնելու անհրաժեշտությունը, սակայն ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության <<Ստանդարտացման և չափագիտության ազգային մարմին ՓԲԸ կողմից ստացված գրության համաձայն, մեջբերում եմ <<CE սերտիֆիկատը հավաստում է Եվրոպական

Միության դիրեկտիվներին համապատասխանության և այդ երկրներում ապրանքի շրջանառության թույլտվությունը և չի երաշխավորում ապրանքի որակը>>: Այստեղից հետևում է, որ ՊՆ պնդումները այն մասին, որ վերոնշյալ դրույթի նպատակը, որակյալ ապրանքներ ձեռք բերելն է, անհիմն է և չի համապատասխանում իրականությանը:

Այժմ անդրադառնանք ՊՆ հաջորդ առարկությանը:

Իր առարկության մեջ, ՊՆ-ն միտումնավոր կերպով աղավաղել է Վերիփաս ՍՊԸ պնդումները, ինչպես նաև ջանասիրաբար հերքել է այնպիսի բան, որը Վերիփաս ՍՊԸ-ն երբեք չի պնդել: Ելնելով անհրաժեշտությունից, ստորև կներկայացնենք մեր պնդումները և հիմնավորումները ավելի մանրակրկիտ:

Ծանոթություն բաժնում ՊՆ կողմից սահմանված պահանջը հետևյալն է

<<Ապրանքները պետք է ունենան.

- արտադրողին տրված՝ արտադրության անվանագրության և որակի վերահսկման միջազգային հավաստագիր (ISO, GMP կամ այլ),

- արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիր, որոնց պատճեններն անհրաժեշտ է ներկայացնել ապրանքի մատակարարման ժամանակ:

Խնդրում եմ ուշադիր կարդալ առաջին պահանջը և երկրորդ պահանջը, որպեսզի հասկանանք, թե ինչ տարբերություններ կան:

Առաջին պահանջում մասնավորապես գրված է. <<արտադրողին տրված>>, իսկ երկրորդ պահանջում՝ գրված է <<արտադրող կազմակերպության կողմից . . տրված>>: Այս համադրությունը ակնառու կերպով ցույց է տալիս, որ << ՊՆ ներկայացուցիչները գերազանց հասկանում են, թե որ դեպքում է հավաստագիրը տրվում արտադրողին, իսկ որ դեպքում արտադրողի կողմից:

Եթե իմաստային նույն բանը լիներ, ինչպես փորձում է ներկայացնել ՊՆ-ն, ապա պաշտպանության նախարարությունը հենց այդպես էլ նույնությամբ կձևակերպեր պահանջը, այսինքն կգրեր <<տվյալ ապրանքն արտադրողին տրված համապատասխանության հավաստագիր>>, սակայն պաշտպանության նախարարությունը այդպես չի գրել: Փաստացի ձևակերպումներից ակնհայտ է, որ պահանջները նույն կերպ շարադրված չեն և տարբերվում են, քանի որ փաստացի տարբեր պահանջներ են, տարբերվող իմաստներ արտահայտող: Եթե մի պահ նույնիսկ ենթադրենք, որ << ՊՆ-ն վերոնշյալ երկու պահանջներում նույն իմաստն է նկատի ունեցել, ապա այդ դեպքում

անկողմնակալ դիտորդի մոտ վերոգրյալ ձևակերպումները առնվազը փարակերպ մեկնաբանության տեղիք են տալիս, ինչն անթույլատրելի է:

Հաջորդիվ ՊՆ-ն հայտնում է, որ մեջբերում եմ.

<<Հիմք ընդունելով 2017 թվականի մայիսի 4-ի ՀՀ կառավարության 4 մայիսի N 526-Ն որոշման 21-րդ կետի 1-ին ենթակետի ա) պարբերությունը . . . , ծանոթություն բաժնի վերոհիշյալ կետը ձևակերպվել է փոխալ խմբագրությամբ>>: Այստեղ մի պահ կանգ առնենք ու մանրամասն վերլուծենք այդ տողը: Փաստացի ՊՆ-ն խոստովանում է, որ ինքը չի կրկնել կամ չի մեջբերել 2017 թվականի մայիսի 4-ի ՀՀ կառավարության 4 մայիսի N 526-Ն որոշման 21-րդ կետի 1-ին ենթակետի ա) պարբերությունը, այլ ձևակերպել է այն իր խմբագրությամբ:

Մի կողմից ՊՆ-ն հայտնում է, որ վերոհիշյալ կետը ձևակերպվել է փոխալ խմբագրությամբ հիմք ընդունելով 2017 թվականի մայիսի 4-ի ՀՀ կառավարության 4 մայիսի N 526-Ն որոշման 21-րդ կետի 1-ին ենթակետի ա) պարբերությունը, սակայն մյուս կողմից երբ կարդում ենք այդ իբր հիմք ընդունված որոշման ա) ենթակետը, ապա տեսնում ենք, որ այդպիսի ձևակերպումներ այնտեղ չկան և ՊՆ կողմից սեփական նախաձեռնությամբ կատարված խմբագրական ձևակերպումները աղճատել են ողջ իմաստը:

Հաջորդիվ, ՊՆ-ն ևս մեկ անհեթեթ բացատրություն է ներկայացնում, թե որտեղից է վերցրել <<որակի հավաստագիր>> տերմինը:

Մեջբերում ՊՆ առարկությունից.

<<Պատվիրատուի կողմից պահանջված որակի հավաստագիրը ներառված է <<Գնումների մասին>> ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 3-րդ կետի դրույթում, ըստ որի 2. Գնման առարկայի բնութագրերը՝ <<...ելնելով գնման առարկայի առանձնահատկությունից՝ դրանց հատկանիշները հնարավորինս ներառում են ձեռք բերվող ապրանքի, . . . որակին, ստանդարտին, անվտանգությանը, . . .ինչպես նաև գնման առարկայի այլ հատկանիշներին վերաբերող պայմանների հստակ նկարագրությունը՝ հիմնված միջազգային ստանդարտների և Հայաստանի Հանրապետությունում գործող նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի, ստանդարտների, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ ժամանակավոր տեխնիկական պայմանների վրա: >>:

Ինչպես տեսնում ենք, <<որակի հավաստագիր>> անվանումով տերմին փաստացի ներառված չէ ՊՆ մեջբերած դրույթում: Այստեղ ՊՆ-ն պարզապես փորձել է գրնել գոնե մեկ բառ, մեկ համընկնում իր պահանջի հետ:

Իրականում ՊՆ ներկայացուցիչները օգտվել են ՀՀ կառավարության 2017թ. 4 մայիսի N 526-Ն որոշման 21-րդ կետի ուժը կորցրած դրույթից, որտեղ իրոք եղել է «որակի սերտիֆիկատ» բառակապակցությունը, սակայն այդ դրույթը նախ փոփոխվել է 08 փետրվարի 2018 թվականի N 104-Ն որոշմամբ և դարձել է «համապատասխանության սերտիֆիկատ», իսկ դրանից հետո կատարվել է 21 կետի վերջին փոփոխությունը՝ 10 հոկտեմբերի 2019 թվականի N 1422-Ն որոշմամբ, որտեղ գրված է հետևյալը «...իսկ պայմանագրի կատարման փուլում ապրանքն արտադրողից կամ վերջինիս ներկայացուցիչ երաշխիքային նամակի կամ համապատասխանության սերտիֆիկատի ներկայացման անհրաժեշտությունը, եթե դրանք կիրառելի են փվյալ ապրանքի համար:»», այսինքն այս պահին ուժի մեջ գտնվող վերջնական որոշման մեջ արդեն բացակայում է «որակի սերտիֆիկատ» տերմինը և այն փոխարինված է «համապատասխանության սերտիֆիկատ» տերմինով:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ՊՆ ներկայացուցիչների կողմից ինչպես այս ընթացակարգի առարկությունում, այնպես էլ բողոքարկված այլ ընթացակարգերում բերվել են նույնաբովանդակ առարկություններ կամ պարզաբանումներ, որտեղ բազմիցս օգտագործել են խմբաքանակ բառը, ապա անհրաժեշտություն է ծագում մանրամասն անդրադառնալ այդ հարվածին ևս:

Այսպես, ըստ ՊՆ ներկայացուցիչների ինչպես բանավոր, այնպես էլ գրավոր պարզաբանումների, մեջբերում են.

«Փաստաթղթում պետք է նշված լինեն խմբաքանակի (ների) համարը (ները), արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և փվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվտանգությունը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները:»: Սույն դիրքորոշումն ուղարկելու օրվա դրությամբ ՊՆ ներկայացուցիչները չեն ներկայացրել իրենց կողմից պահանջվող այդ փաստաթղթի նմուշ, օրինակ, որի անվանումը կլինի համապատասխանության սերտիֆիկատ և դրա մեջ նշված կլինեն խմբաքանակի համարները, արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և փվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվտանգությունը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները:

Հարց է ծագում, թե ինչու ՊՆ-ն չի կարողանում ներկայացնել այդպիսի փաստաթուղթ: Պատասխանը հետևյալն է:

Համապատասխանության սերտիֆիկատի ձևը, ինչպես նաև դրանում ներառվող տեղեկությունների ցանկը հստակ սահմանված է ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ԵՎ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐԻ 2 հոկտեմբերի 2017 թ . N 954-Ն հրամանով:

Ահա հրամանի անվանումը՝ ՀՀ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ԵՎ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐԻ ՀՐԱՄԱՆԸ ԵՎՐԱՍԻԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳԵՐՈՎ ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՍԵՐՏԻՖԻԿԱՏԻ, ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐԱԳՐԻ ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՁԵՎԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ԼՐԱՅՄԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ:

Սա նշանակում է, որ ՀՀ ՊՆ ներկայացուցիչները չեն կարող ինքնուրույն սահմանել, թե ինչ տեղեկություններ պետք է պարունակվեն համապատասխանության սերտիֆիկատում, հետևաբար նաև իրավասու չեն լրացուցիչ անհիմն պահանջներ առաջադրել ընթացակարգի մասնակիցներին այն մասին, թե ինչ տեղեկություններ պարունակվեն համապատասխանության սերտիֆիկատում:

Ընթերցելով այդ հրամանը կհամոզվենք, որ որևէ հատվածում գրված չէ, որ համապատասխանության սերտիֆիկատում պետք է նշված լինեն ՀՀ ՊՆ կողմից պահանջված խմբաքանակի համարները, արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և տվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվանագույնը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները:

Ընդհակառակը, վերոգրյալ ՀՐԱՄԱՆԻ Հավելված N 3-ի թիվ 8 կետում գրված է.

8. Արգելված է սերտիֆիկատում սույն կանոններով չնախատեսված տեղեկատվության ներառումը, բառերի կրճատումը (բացառությամբ համընդհանուր նշանակության և կրճատումների), ինչպես նաև սերտիֆիկատի տեքստի մեջ ցանկացած ուղղում կատարելը:

Վերոգրյալից պարզ է դառնում, որ համապատասխանության սերտիֆիկատում ներառման ենթակա տեղեկություններին ՀՀ ՊՆ կողմից ներկայացվող պահանջները իրավաչափ չեն:

Հարգելի պարոն Օհանյան, սույն դիրքորոշումն ուղարկելու օրվա դրությամբ ՀՀ ՊՆ ներկայացուցիչները չեն ներկայացրել ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում տրված սերտիֆիկատ, որում միաժամանակ արտացոլված կլինեն ՊՆ պահանջած բոլոր հետևյալ տեղեկությունները՝ խմբաքանակի համարները, արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և տվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվանագույնը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները: Այսինքն չեն

ներկայացրել սերտիֆիկատ, որը հենց իրենք են պահանջում: Ստորև բերենք պարզ օրինակ:

Դիցուք, Վերիփաս ՍՊԸ-ն ունի ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում տրված համապատասխանության սերտիֆիկատ և ցանկանում է մասնակցել ՊՆ այս ընթացակարգին: Արդյոք կարող է Վերիփաս ՍՊԸ-ն մասնակցել այդ մրցույթին: Առաջին հայացքից կարող է թվալ թե այո, և նույն բանը կպնդեն նաև պատվիրատուի ներկայացուցիչները, սակայն այդ հարցի պատասխանը միանշանակ ոչ է:

Վերիփաս ՍՊԸ-ն, ինչպես նաև այլ ընկերություններ, ովքեր ունեն միայն ԵԱՏՄ որևէ երկրում տրված համապատասխանության սերտիֆիկատ, չի կարող մասնակցել այս ընթացակարգին, քանի որ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում տրված սերտիֆիկատների մեջ չեն կարող ներառված լինել ՊՆ կողմից պահանջված խմբաքանակի համարները, արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և տվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվտանգությունը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները:

Ոչ մի մատակարար չի կարող ներկայացնել ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում տրված համապատասխանության սերտիֆիկատ, որտեղ ներառված կլինեն ՊՆ պահանջած բոլոր վերոգրյալ տեղեկությունները: Սկսվում է, որ մի կողմից ՀՀ ՊՆ-ն պահանջում է մասնավորապես ԵԱՏՄ սերտիֆիկատ, սակայն մյուս կողմից էլ պահանջում է, որ այդ սերտիֆիկատում ներառված լինեն խմբաքանակի համարները, արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և տվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվտանգությունը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները, ինչն անհնարին է:

Եթե ՀՀ ՊՆ-ն համոզված է, որ այդ պահանջը իրագործելի է, այսինքն ԵԱՏՄ սերտիֆիկատում կարող են ներառված լինել իրենց կողմից պահանջված բոլոր տեղեկությունները միաժամանակ, ապա թող ներկայացնի գեթ մեկ այդպիսի ԵԱՏՄ գործող սերտիֆիկատ: Մեր համարել էլ է հետաքրքիր, թե այդ որ ընկերությունն է պատրաստ տուգանքներ ու տույժեր վճարելու՝ նախարարի հրամանին հակասող և ԵԱՏՄ միասնական սերտիֆիկատի ձևից ու բովանդակությունից շեղված սերտիֆիկատ տրամադրելու համար:

Հաջորդ տերմինը, որն օգտագործվում է ՊՆ կողմից, դա ՀԱՎԱՍՏԱԳԻՐ տերմինն է:

ՀՀ պաշտպանության նախարարությունը պահանջում է հավաստագիր, սակայն ՀՀ կառավարության որոշման մեջ գրված է սերտիֆիկատ: Ոլորտին քիչ թե շատ տեղյակ անձինք կփաստեն, որ հավաստագիր և սերտիֆիկատ տերմինները նույնն են, նույն

իմաստն ունեն, սակայն քանի որ տվյալ դեպքում առկա է խիստ բարձր ռիսկ, որ ՀՀ ՊՆ ներկայացուցիչները ապրանքի ընդունման ժամանակ հերթական անգամ կարող են երկակի մեկնաբանել այդ տերմինը ի վնաս մատակարարի և չընդունել ապրանքը, ապա անհրաժեշտություն է առաջանում օգտագործել հենց «սերտիֆիկատ» տերմինը և դրանով բացառել ՀՀ ՊՆ որոշ պաշտոնյաների կողմից այդ դրույթով մանևրելու հնարավորությունը»:

Ընկերությունը, 14.02.2021թ.-ին ներկայացված մեկ այլ դիրքորոշմամբ հավելել է հետևյալը.

«Հարգելի պարոն Օհանյան, ստորև ներկայացվում է Վերիպաս ՍՊԸ դիրքորոշումը ՀՀ ՊՆ գրության վերաբերյալ, որը մեզ ուղարկվել է Ձեր կողմից 2022թ. փետրվարի 11-ին:

Ի պատասխան գրության թիվ 1 կետին, հայտնում ենք, որ պատվիրատուն շարունակում է պնդել, որ «- Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլ): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները» պահանջը խտրական չէ օտարերկրյա մատակարարների և արտադրող երկրների նկատմամբ, մինչդեռ պատվիրատուի հենց այդ նույն նախադասության երկրորդ հատվածում կրկին ընթերցում ենք «որոնք գրանցված են արտահայտությունը», ինչը նշանակում է, որ այնուամենայնիվ խտրականություն է դրսևորվում այն արտադրողների նկատմամբ, ում ապրանքները գրանցված չեն ՊՆ սահմանած նախընտրելի երկրներում:

Մի կողմից ՊՆ-ն հայտարարում է, որ ցանկացած մատակարար կարող է մասնակցել այս ընթացակարգին ցանկացած երկրի արտադրության ապրանքով, սակայն հայտարարության երկրորդ մասում արդեն սահմանում է ֆիլտր՝ հստակ սահմանելով այն երկրները, որտեղ պարտադիր պետք է գրանցված լինեն մատակարարված ապրանքները:

Ստացվում է, որ պատվիրատուն համարում է, որ ինքն իրավունք ունի ընտրել, թե որ երկրներում կամ միություններում գրանցված ապրանքներն են իր համար ընդունելի: Նույն տրամաբանությամբ, մեկ այլ պատվիրատու էլ կսահմանի այլ երկրների ցանկ, որն իր համար է ընդունելի և կպատճառաբանի որ այդ երկրների ապրանքներն է իր համար ընդունելի՝ նշելով որ իր կարիքը կարող է բավարարվել միայն այդ երկրներում գրանցված ապրանքներով և նաև կնշի որ միայն այդ երկրների ապրանքներն են որակյալ: Այստեղ հարց է ծագում, ո՞րն է ՊՆ և մյուս պատվիրատուների տարբերությունը, ինչու պետք է ՊՆ-ն իրավունք ունենա սահմանելու երկրների միությունների ցանկ, իսկ մեկ այլ պատվիրատու չի կարող: Եթե տարբերությունը երկրների քանակի մեջ է, այսինքն ըստ ՊՆ-ի

առարկությունների իր սահմանած երկրների քանակը 40 է (իրականում 33) և դա լայն մրցակցության հնարավորություն է փայխս, ապա մեկ այլ պատվիրատու էլ ընտրողաբար կսահամանի օրինակ 35 երկրների ցանկ: Բացի այդ, պատվիրատուի նկարագրած դեպքերը, օրինակ Շվեյցարիայից դեպի ԵՄ ապրանք արտահանելիս առկա ընթացակարգերի մասին, տեղին չեն, քանի որ մենք այստեղ չենք քննարկում թե ինչպես է Շվեյցարիայում գրանցված ապրանքը մուտք գործելու ԵՄ: Այս բողոքի քննության փաստաթուղթից, բացարձակապես կարևոր չէ, թե ինչ ընթացակարգով է կատարվում Շվեյցարիայից ապրանքների արտահանումը դեպի ԵՄ, քանի որ ՀՀ-ն չի հանդիսանում ԵՄ անդամ, հետևաբար նաև ԵՄ դիրեկտիվներին հետևելու պարտավորություն ՀՀ-ն չունի: ՊՆ-ի կողմից բերված օրինակները այն մասին, թե ինչպես է արտահանվում ապրանքը Շվեյցարիայից դեպի ԵՄ, բացարձակապես կիրառելի չեն ՀՀ համար, քանի որ ԵՄ երկրներում ապրանքների շրջանառության վերաբերյալ դրույթները կիրառելի չեն ՀՀ ապրանք ներմուծելու համար:

Ի պատասխան գրության թիվ 2 կետին, հայտնում ենք, որ ՊՆ որոշ պաշտոնյաների կողմից սխալ է ընկալվում իրենց իսկ մեջբերած «բնութագրերը պետք է հիմնված լինեն միջազգային չափանիշների հիման վրա» դրույթը, մասնավորապես այս դրույթը կարդալով ՊՆ պաշտոնյաները եկել են այն եզրակացության, որ միջազգային չափանիշները վերաբերելի են միայն իրենց ընտրած երկրներին են կամ միություններին, իսկ այդ ցանկից դուրս գտնվող մյուս զարգացած երկրները ոչ մի կերպ չեն տեղավորվում այդ միջազգային չափանիշների մեջ:

Ի պատասխան գրության թիվ 3 կետին, հայտնում ենք, որ ՀՀ-ում առկա են բազմաթիվ այլ բժշկական կենտրոններ, ուլքեր նույնպես ձեռք են բերում լաբորատոր ազդանյութեր և պարագաներ, սակայն կամայական չեն սահմանում երկրների ֆիլտր, ինչպես դա արել է ՊՆ-ն: Այսինքն ՊՆ-ում կարծում են, որ իրենց պահանջները կարող են առանձնահատուկ լինել և իրենք ունեն արտոնություն: Թե բանավոր, թե գրավոր դիրքորոշումների ժամանակ, ՊՆ ներկայացուցիչները պնդել են, որ այդ պահանջը հանդիսանում է որակյալ ապրանքների ձեռք բերման երաշխիք, սակայն ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության «Ստանդարտացման և չափագիտության ազգային մարմին ՓԲԸ կողմից ստացված գրության համաձայն, մեջբերում են «ՎԵ սերտիֆիկատը հավաստում է Եվրոպական Միության դիրեկտիվներին համապատասխանության և այդ երկրներում ապրանքի շրջանառության թույլտվությունը և չի երաշխավորում ապրանքի որակը»: (գրությունը կցվում է): Այստեղից հետևում է, որ ՊՆ պնդումները այն մասին, որ վերոնշյալ

դրույթի նպատակը, որակյալ ապրանքներ ձեռք բերելն է, անհիմն է և չի համապատասխանում իրականությանը:

Ի պատասխան գրության հաջորդ կետին՝ «<- արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից փվյալ ապրանքի համար փրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիր>> պահանջի վերաբերյալ, հայտնում ենք հետևյալը:

Նախադասության առաջին հատվածում ՊՆ-ն նշում է, որ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՄԱՆ ՄԱՍԻՆ «< օրենքը գործում է «< փարածքում և կարգավորում է հավաստագրող մարմինների գործունեությունը, սակայն հաջորդ նախադասությունում արդեն մեջբերում է այդ նույն օրենքից հողված: Ստացվում է, որ ՊՆ-ն մի կողմից ժխտում է, որ այդ օրենքի դրույթները իր վրա փարածվում են, սակայն մյուս կողմից այդ օրենքից հողված է մեջբերում, ընդ որում ոչ թե ուղիղ մեջբերում է անում, այլ սեփական եթնադրություններն է ներկայացնում:

Մասնավորապես, ՊՆ-ն մեջբերում է այդ օրենքի թիվ 20 հողվածի թիվ 2 կետը, որտեղ բառացի գրված է հետևյալը. մեջբերում են. «<2. Համապատասխանության գնահատման մարմինը նշանակվում է համակարգող մարմնի կողմից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած ընթացակարգով և չափանիշներով:»>: Այս կետը «< ՊՆ ներկայացուցիչները կարդալով հանգել են հետևյալ եզրակացությանը. «<...ինչը չի բացառում, որ որպես համապատասխանության գնահատման մարմին կարող է նշանակվել արտադրող կազմակերպության արտադրանքի որակի վերահսկողություն իրականացնող կառուցվածքային ստորաբաժանումը>>: Այսպիսի անհեթեթ եզրակացության հանգելու համար ուժեղ երևակայություն է պետք, քանի որ ինչպես տեսնում ենք, այդպիսի ձևակերպում չկա օրենքի այդ հողվածում, սակայն ՊՆ ներկայացուցիչները իրենց համար ցանկալի ենթադրությունները անում են առանց ուշադիր կարդալու օրենքի այդ հողվածը: ՊՆ ներկայացուցիչները չեն ընկալում կամ ցույց են տալիս, թե իբր չեն ընկալում համապատասխանության գնահատման մարմնի կարգավիճակը, ֆունկցիաները, լիազորությունները:

Նման անհեթեթ եզրահանգումից հետո ՊՆ ներկայացուցիչները համոզմունք են հայտնել, որ նմանափայ մոտեցում կարող է ցուցաբերվել այլ երկրների օրենսդրությամբ ևս և հանգել են այն եզրակացության, որ մեջբերում են. «<ինչը նշանակում է, որ հենց արտադրողը կարող է իրականացնել իր արտադրանքի հավաստագրում և փալ համապատասխանության և/կամ որակի հավաստագրեր>>: Տպավորություն է ստեղծվում,

թե իբր ՀՀ ՊՆ ներկայացուցիչները արդեն լիովին ըմբռնել են ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ՀՀ օրենքը ու հիմա անցել են այլ երկրների օրենսդրության վերաբերյալ համոզմունք արտահայտելուն:

Այստեղ կանգ առնենք և մանրամասն վերլուծենք ՊՆ գրության հետևյալ հատվածը <<ինչը նշանակում է, որ հենց արտադրողը կարող է իրականացնել իր արտադրանքի հավաստագրում և փալ համապատասխանության և/կամ որակի հավաստագրեր>>:

Այսպես, ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՄԱՆ ՄԱՍԻՆ 2012թ փետրվարի 8-ի ՀՕ-19-Ն ՀՀ օրենքի Հոդված 2-ի 1 մասի 15 կետում հստակ գրված է, թե ինչպես է կոչվում ապրանքն արտադրողից կամ վերջինիս ներկայացուցչի կողմից տրված փաստաթուղթը:

Մեջբերում. «15) համապատասխանության հայտարարագիր՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով գրանցված փաստաթուղթ, որով արտադրողը (արտադրողի լիազոր ներկայացուցիչը, դիստրիբյուտորը) հավաստում (փաստում) է արտադրանքի համապատասխանությունը տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջներին. ».

Վերոնշյալից պարզ է դառնում, որ ապրանքի համապատասխանությունը փաստելու համար արտադրողի (արտադրողի լիազոր ներկայացուցչի, դիստրիբյուտորի) կողմից տրված փաստաթուղթը կոչվում է ՀԱՅՏԱՐԱՐԱԳԻՐ, այլ ոչ թե սերտիֆիկատ

Այժմ ընթերցենք ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՄԱՆ ՄԱՍԻՆ 2012թ փետրվարի 8-ի ՀՕ-19-Ն ՀՀ օրենքի Հոդված 2-ի 1 մասի 16 կետը:

Մեջբերում. <<16) համապատասխանության սերտիֆիկատ՝ համապատասխանության գնահատման մարմնի կողմից տրված փաստաթուղթ, որը հավաստում է (փաստում է) արտադրանքի, անձանց և կառավարման համակարգերի համապատասխանությունը տեխնիկական կանոնակարգի և (կամ) ստանդարտացման նորմատիվ փաստաթղթերի պահանջներին>> մեջբերման ավարտ:

Ինչպես տեսնում ենք համապատասխանության սերտիֆիկատը տրվում է ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԱՐՄՆԻ կողմից, այլ ոչ թե արտադրողի կամ նրա ներկայացուցչի: Կից ներկայացված են համապատասխանության սերտիֆիկատների մի քանի նմուշներ, որոնց հետ ծանոթանալով կտեսնեք, որ այդ սերտիֆիկատների տրամադրողը արտադրողը չէ և չի էլ կարող լինել:

Ի հավելումն վերոգրյալի, կից ներկայացնում ենք ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության <<Ստանդարտացման և չափագիտության ազգային մարմին ՓԲԸ կողմից ստացված ևս մեկ

գրություն, որտեղ նույնպես գրված է, որ համապատասխանության սերտիֆիկատը տրվում է հավատարմագրված համապատասխանության գնահատման մարմնի կողմից:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ՊՆ ներկայացուցիչների կողմից ինչպես այս ընթացակարգի բողոքարկման նիստերում, այնպես էլ բողոքարկված նույնաբովանդակ այլ ընթացակարգերում բերվել են համանման առարկություններ կամ պարզաբանումներ, որտեղ բազմիցս օգտագործել են խմբաքանակ բառը, ապա անհրաժեշտություն է ծագում մանրամասն անդրադառնալ այդ հատվածին ևս:

Այսպես, ըստ ՊՆ ներկայացուցիչների, մեջբերում եմ.

<<Փաստաթղթում պետք է նշված լինեն խմբաքանակի (ների) համարը (ները), արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և տվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվտանգությունը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները:>>: Սույն դիրքորոշումն ուղարկելու օրվա դրությամբ ՊՆ ներկայացուցիչները չեն ներկայացրել իրենց կողմից պահանջվող այդ փաստաթղթի որևէ նմուշ, օրինակ, որի անվանումը կլինի համապատասխանության սերտիֆիկատ և դրա մեջ նշված կլինեն խմբաքանակի համարները, արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և տվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվտանգությունը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները:

Հարց է ծագում, թե ինչու ՊՆ-ն չի կարողանում ներկայացնել այդպիսի փաստաթուղթ: Պատասխանը հետևյալն է:

Համապատասխանության սերտիֆիկատի ձևը, ինչպես նաև դրանում ներառվող տեղեկությունների ցանկը հստակ սահմանված է ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ԵՎ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐԻ 2 հոկտեմբերի 2017 թ . N 954-Ն հրամանով:

Ահա հրամանի անվանումը՝ ՀՀ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ԵՎ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐԻ ՀՐԱՄԱՆԸ ԵՎՐԱՍԻԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳԵՐՈՎ ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՍԵՐՏԻՖԻԿԱՏԻ, ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐԱԳՐԻ ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՁԵՎԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ԼՐԱՅՄԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ:

Սա նշանակում է, որ ՀՀ ՊՆ ներկայացուցիչները չեն կարող ինքնուրույն սահմանել, թե ինչ տեղեկություններ պետք է պարունակվեն համապատասխանության սերտիֆիկատում, հետևաբար նաև իրավասու չեն լրացուցիչ անհիմն պահանջներ

առաջադրել ընթացակարգի մասնակիցներին այն մասին, թե ինչ տեղեկություններ պարունակվեն համապատասխանության սերտիֆիկատում:

Ընթերցելով այդ հրամանը կհամոզվենք, որ որևէ հափշտակում գրված չէ, որ համապատասխանության սերտիֆիկատում պետք է նշված լինեն ՀՀ ՊՆ կողմից պահանջված խմբաքանակի համարները, արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և տվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվանագույնը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները:

Ընդհակառակը, վերոգրյալ ՀՐԱՄԱՆԻ Հավելված N 3-ի թիվ 8 կետում գրված է.

8. Արգելված է սերտիֆիկատում սույն կանոններով չնախատեսված տեղեկատվության ներառումը, բառերի կրճատումը (բացառությամբ համընդհանուր նշանակության և կրճատումների), ինչպես նաև սերտիֆիկատի տեքստի մեջ ցանկացած ուղղում կատարելը:

Վերոգրյալից պարզ է դառնում, որ համապատասխանության սերտիֆիկատում ներառման ենթակա տեղեկություններին ՀՀ ՊՆ կողմից ներկայացվող պահանջները իրավաչափ չեն:

Հարգելի պարոն Օհանյան, սույն դիրքորոշումն ուղարկելու օրվա դրությամբ ՀՀ ՊՆ ներկայացուցիչները չեն ներկայացրել ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում տրված սերտիֆիկատ, որում միաժամանակ արտացոլված կլինեն ՊՆ պահանջած բոլոր հետևյալ տեղեկությունները՝ խմբաքանակի համարները, արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և տվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվանագույնը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները: Այսինքն չեն ներկայացնել գեթ մեկ սերտիֆիկատ, որը հենց իրենք են պահանջում:

Ստորև բերենք պարզ օրինակ:

Դիցուք, Վերիփաս ՍՊԸ-ն ունի ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում տրված համապատասխանության սերտիֆիկատ և ցանկանում է մասնակցել ՊՆ այս ընթացակարգին: Արդյոք կարող է Վերիփաս ՍՊԸ-ն մասնակցել այս ընթացակարգին: Առաջին հայացքից կարող է թվալ թե այո, և նույն բանը կպնդեն նաև պատվիրատուի ներկայացուցիչները, սակայն այդ հարցի պատասխանը միանշանակ ոչ է:

Վերիփաս ՍՊԸ-ն, ինչպես նաև այլ ընկերություններ, ովքեր ունեն միայն ԵԱՏՄ որևէ երկրում տրված համապատասխանության սերտիֆիկատ, չի կարող մասնակցել այս ընթացակարգին, քանի որ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում տրված սերտիֆիկատների մեջ չեն կարող ներառված լինել ՊՆ կողմից պահանջված խմբաքանակի համարները,

արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և փվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվտանգությունը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները:

Ոչ մի մատակարար չի կարող ներկայացնել ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում տրված համապատասխանության սերտիֆիկատ, որտեղ ներառված կլինեն ՊՆ պահանջած բոլոր վերոգրյալ տեղեկությունները, քանի որ ԵԱՏՄ համապատասխանության սերտիֆիկատի ձևը միասնական է և դրա մեջ ներառվող տեղեկությունները շատ հստակ սահմանված են և այդ կանոններից շեղում չի թույլատրվում: Այսինքն ամեն պատվիրատու չի կարող իր ճաշակով ու նախասիրություններով լրացված համապատասխանության սերտիֆիկատ պահանջել: Ստացվում է, որ մի կողմից ՀՀ ՊՆ-ն պահանջում է մասնավորապես ԵԱՏՄ սերտիֆիկատ, սակայն մյուս կողմից էլ պահանջում է, որ այդ սերտիֆիկատում ներառված լինեն խմբաքանակի համարները, արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և փվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվտանգությունը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները, ինչն անհնարին է:

Եթե ՀՀ ՊՆ-ն համոզված է, որ այդ պահանջը իրագործելի է, այսինքն ԵԱՏՄ սերտիֆիկատում կարող են ներառված լինել իրենց կողմից պահանջված բոլոր տեղեկությունները միաժամանակ, ապա թող ներկայացնի գեթ մեկ այդպիսի ԵԱՏՄ գործող սերտիֆիկատ: Մեր համար էլ է հեղաքրքիր, թե այդ որ ընկերությունն է պատրաստ տուգանքներ ու տույժեր վճարելու՝ նախարարի հրամանին հակասող և ԵԱՏՄ միասնական սերտիֆիկատի ձևից ու բովանդակությունից շեղված սերտիֆիկատ տրամադրելու համար:

ՊՆ ներկայացուցիչները ներկայացրել են մի քանի անգլերեն լեզվով սերտիֆիկատներ տրված եվրոպական երկրներում, սակայն չեն ներկայացրել ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում տրված համապատասխանության գեթ մեկ սերտիֆիկատ, որում միաժամանակ ներառված կլինեն ՊՆ պահանջած հետևյալ տեղեկությունները՝ խմբաքանակի համարները, արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և փվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվտանգությունը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները:

Հաջորդ պարբերությամբ ՊՆ-ն պնդում է, թե իբր հենց Վերիպաս ՍՊԸ-ն ներկայացրել է համապատասխանության սերտիֆիկատի նմուշ, որտեղ առկա է խմբաքանակների վերաբերյալ տեղեկատվություն: Սա իրականությանը չի համապատասխանում, և ՊՆ-ն այստեղ հույսը դրել է այն բանի վրա, որ բողոք քննող անձը

ամբողջությամբ չի կարողա և չի համեմատի սերտիֆիկատի բովանդակությունը և ՊՆ պնդումները: Մասնավորապես Վերիփաս ՍՊԸ կողմից որպես ապացույց ներկայացված և ՊՆ կողմից վկայակոչված համապատասխանության սերտիֆիկատում առկա են միայն խմբաքանակների մի քանի համարներ, մինչդեռ ՊՆ-ն պահանջում է համապատասխանության սերտիֆիկատ, որում ներառված կլինեն նաև խմբաքանակի արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և տվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվտանգությունը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները:

Կարդալով Վերիփաս ՍՊԸ կողմից որպես նմուշ ներկայացված համապատասխանության սերտիֆիկատը ամբողջությամբ, կարող ենք արձանագրել, որ այդ սերտիֆիկատում չեն պարունակվում և չէին էլ կարող պարունակվել խմբաքանակի արտադրման ամսաթիվը, պիտանիության ժամկետը և տվյալ մատակարարվող ապրանքի խմբաքանակի որակը և անվտանգությունը հաստատելու նպատակով կատարված հետազոտությունների արդյունքները, հետևաբար այդպես էլ բաց է մնում ՊՆ կողմից իր իսկ պահանջներին բավարարող համապատասխանության սերտիֆիկատի նմուշի ներկայացման հարցը: Հաշվի առնելով այն, որ հենց ՊՆ-ն է պնդում այդպիսի սերտիֆիկատի գոյության փաստը, ուրեմն ապացուցման բեռը հենց ՊՆ-ն էլ պետք է կրի, ինչը ՊՆ-ի մոտ դեռ չի ստացվում:

Հաջորդ տերմինը, որը հաճախ օգտագործվում է ՊՆ կողմից, դա ՀԱՎԱՍՏԱԳԻՐ տերմինն է:

ՀՀ պաշտպանության նախարարությունը պահանջում է հավաստագիր, սակայն ՀՀ կառավարության որոշման մեջ գրված է սերտիֆիկատ: Ոլորտին քիչ թե շատ տեղյակ անձինք կփաստեն, որ հավաստագիր և սերտիֆիկատ տերմինները նույնն են, նույն իմաստն ունեն, սակայն քանի որ տվյալ դեպքում առկա է խիստ բարձր ռիսկ, որ ՀՀ ՊՆ ներկայացուցիչները ապրանքի ընդունման ժամանակ հերթական անգամ կարող են երկակի մեկնաբանել այդ տերմինը ի վնաս մատակարարի և չընդունել ապրանքը, ապա անհրաժեշտություն է առաջանում օգտագործել հենց «սերտիֆիկատ» տերմինը և դրանով բացառել ՀՀ ՊՆ որոշ պաշտոնյաների կողմից այդ դրույթով մանևրելու հնարավորությունը:

Այժմ անդրադառնանք ՀՀ ՊՆ կողմից ուղարկված նախորդ առարկություններում թվարկված այն տարօրինակ փաստաթղթերի անվանումներին, որոնք ըստ ՊՆ-ի ընդունելի

են իրենց համար: Այդ փաստաթղթերի անվանումները հետևյալն են՝ «<որակի հավաստագիր>>, «<որակի հայտարարագիր>>, «<փորձաքննության հավաստագիր>>:

Կարդալով այս տարօրինակ անվանումներով փաստաթղթերի անվանումները, տպավորություն է ստեղծվում, որ «< պաշտպանության նախարարության այն աշխատակիցները, ովքեր կազմել են այդ տեքստը, միտումնավոր կերպով կրկին օգտագործում են այնպիսի տերմիններ, որոնք սահմանված չեն ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՄԱՆ ՄԱՍԻՆ 2012թ փետրվարի 8-ի ՀՕ-19-Ն ՀՀ օրենքով: Սրա նպատակն այն է, որ ապրանքի մատակարարման ժամանակ իրենք կամայական կերպով և իրենց նախասիրությամբ որոշեն, թե օրինակ մատակարարի ներկայացրած փաստաթուղթը արդյոք համապատասխանում է իրենց կողմից մատնանշված փաստաթղթերի անվանումներին, թե ոչ: Այլ կերպ ասած, որոշակի մանևրելու տեղ են թողնում իրենց համար այս քայլով, ինչն անթույլատրելի է մեր համար:

Եթե պատվիրատուի իրական նպատակը լիներ ստանալ մատակարարից փաստաթուղթ, որը կհավաստեր տվյալ ապրանքի համապատասխանությունը սահմանված պահանջներին, ապա պատվիրատուն կօգտագործեր ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՄԱՆ ՄԱՍԻՆ 2012թ փետրվարի 8-ի ՀՕ-19-Ն ՀՀ օրենքի 27 հոդվածի 3 կետում առկա ձևակերպումները և տերմինները, մասնավորապես պետք է օգտագործեր նշված օրենքում կիրառված փաստաթղթերի կոնկրետ անվանումներ, ինչպիսիք են համապատասխանության հայտարարագիրը, համապատասխանության սերտիֆիկատը, փորձարկման արձանագրությունը, սակայն ինչպես տեսնում ենք պատվիրատուն միտումնավոր չի ցանկանում օգտագործել տվյալ օրենքով սահմանված ձևակերպումները, մինչդեռ այդ օրենքը տարածվում է նաև «< պաշտպանության նախարարության վրա (տես ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՄԱՆ ՄԱՍԻՆ 2012թ փետրվարի 8-ի ՀՕ-19-Ն ՀՀ օրենքի Հոդված 1, կետ 3-ը՝ «<Սույն օրենքը տարածվում է տնտեսավարող սուբյեկտների, պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ինչպես նաև համապատասխան կազմակերպությունների վրա:»>):

Իր առարկության մեջ, ՊՆ-ն միտումնավոր կերպով աղավաղել է Վերիտաս ՍՊԸ պնդումները, ինչպես նաև ջանասիրաբար հերքել է այնպիսի բան, որը Վերիտաս ՍՊԸ-ն երբեք չի պնդել: Ելնելով անհրաժեշտությունից, ստորև անդրադառնում ենք դրանց ավելի մանրամասն:

Ծանոթություն բաժնում ՊՆ կողմից սահմանված պահանջը հետևյալն է
<<Ապրանքները պետք է ունենան.

- արտադրողին տրված՝ արտադրության անվտանգության և որակի վերահսկման միջազգային հավաստագիր (ISO, GMP կամ այլ),

- արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիր, որոնց պատճեններն անհրաժեշտ է ներկայացնել ապրանքի մատակարարման ժամանակ:

Խնդրում են ուշադիր կարդալ առաջին պահանջը և երկրորդ պահանջը, որպեսզի հասկանանք, թե ինչ փարբերություններ կան:

Առաջին պահանջում մասնավորապես գրված է. <<արտադրողին տրված>>, իսկ երկրորդ պահանջում՝ գրված է <<արտադրող կազմակերպության կողմից . . տրված>>: Այս համադրությունը ակնառու կերպով ցույց է տալիս, որ << ՊՆ ներկայացուցիչները գերազանց հասկանում են, թե որ դեպքում է հավաստագիրը տրվում արտադրողին, իսկ որ դեպքում արտադրողի կողմից:

Եթե իմաստային նույն բանը լիներ, ինչպես փորձում է ներկայացնել ՊՆ-ն, ապա պաշտպանության նախարարությունը հենց այդպես էլ նույնությամբ կձևակերպեր պահանջը, այսինքն կգրեր <<տվյալ ապրանքն արտադրողին տրված համապատասխանության հավաստագիր>>, սակայն պաշտպանության նախարարությունը այդպես չի գրել: Փաստացի ձևակերպումներից ակնհայտ է, որ պահանջները նույն կերպ շարադրված չեն և փարբերվում են, քանի որ փաստացի փարբեր պահանջներ են, փարբերվող իմաստներ արտահայտող: Եթե մի պահ նույնիսկ ենթադրենք, որ << ՊՆ-ն վերոնշյալ երկու պահանջներում նույն իմաստն է նկատի ունեցել, ապա այդ դեպքում անկողմնակալ դիտորդի մոտ վերոգրյալ ձևակերպումները առնվազը փարակերպ մեկնաբանության տեղիք են տալիս, ինչն անթույլատրելի է:

ՊՆ ներկայացուցիչների կողմից բազմիցս նշվել է, որ <<- արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիր>> պահանջը բխում է կամ մեջբերված է 2017 թվականի մայիսի 4-ի << կառավարության 4 մայիսի N 526-Ն որոշման 21-րդ կետի 1-ին ենթակետից, ինչպես նաև հայտարարվել է, որ վերոհիշյալ կետը ձևակերպվել է տվյալ խմբագրությամբ հիմք ընդունելով 2017 թվականի մայիսի 4-ի << կառավարության 4 մայիսի N 526-Ն որոշման 21-րդ կետի 1-ին ենթակետի ա) պարբերությունը, սակայն մյուս կողմից երբ կարդում ենք այդ իբր հիմք ընդունված որոշման ա) ենթակետը, ապա տեսնում ենք, որ այդպիսի ձևակերպումներ այնտեղ չկան և ՊՆ

կողմից սեփական նախաձեռնությամբ կատարված խմբագրական ձևակերպումները աղճատել են ողջ իմաստը:

Բացի այդ, նույն հիմքով բողոքարկված այլ ընթացակարգերի ժամանակ, ՊՆ ներկայացուցիչները <<բացատրել>> են, թե որտեղից են վերցրել <<որակի հավաստագիր>> տերմինը, սակայն այս ընթացակարգի բողոքարկման ժամանակ համեստորեն լռում են, որի նպատակը տպավորություն ստեղծելն է, որ այս ընթացակարգով իրենց դիրքորոշումն այլ է: Իրականում չի կարող ամբողջությամբ նույն պահանջը պարունակող և նույն հիմքով բողոքարկվող տառացիորեն կրկնվող դրույթի պարզաբանման վերաբերյալ տրվել տարբեր դիրքորոշումներ:

Ելնելով վերոգրյալից, մեջբերում եմ հատված ՊՆ այն առարկությունից, որը ՊՆ-ն գրավոր ուղարկել է նույնաբովանդակ այլ ընթացակարգով Ձեր մոտ քննվող այլ բողոքների քննարկման ժամանակ:

Այսպես, ըստ ՊՆ առարկությունների՝ <<Պատվիրատուի կողմից պահանջված որակի հավաստագիրը ներառված է <<Գնումների մասին>> ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 3-րդ կետի դրույթում, ըստ որի 2. Գնման առարկայի բնութագրերը՝ <<...Ելնելով գնման առարկայի առանձնահատկությունից՝ դրանց հատկանիշները հնարավորինս ներառում են ձեռք բերվող ապրանքի, ...որակին, ստանդարտին, անվտանգությանը, ...ինչպես նաև գնման առարկայի այլ հատկանիշներին վերաբերող պայմանների հստակ նկարագրությունը՝ հիմնված միջազգային ստանդարտների և Հայաստանի Հանրապետությունում գործող նորմատիվադեֆինիցիայի փաստաթղթերի, ստանդարտների, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ ժամանակավոր տեխնիկական պայմանների վրա: >>:

Ինչպես տեսնում ենք, <<որակի հավաստագիր>> անվանումով տերմին փաստացի ներառված չէ ՊՆ մեջբերած դրույթում: Այստեղ ՊՆ-ն պարզապես փորձել է գրնել գոնե մեկ բառ, մեկ համընկնում իր պահանջի հետ:

Իրականում ՊՆ ներկայացուցիչները օգտվել են ՀՀ կառավարության 2017թ. 4 մայիսի N 526-Ն որոշման 21-րդ կետի ուժը կորցրած դրույթից, որտեղ իրոք եղել է <<որակի սերտիֆիկատ>> բառակապակցությունը, սակայն այդ դրույթը նախ փոփոխվել է 08 փետրվարի 2018 թվականի N 104-Ն որոշմամբ և դարձել է <<համապատասխանության սերտիֆիկատ>>, իսկ դրանից հետո կատարվել է 21 կետի վերջին փոփոխությունը՝ 10 հոկտեմբերի 2019 թվականի N 1422-Ն որոշմամբ, որտեղ գրված է հետևյալը <<...իսկ պայմանագրի կատարման փուլում ապրանքն արտադրողից կամ վերջինիս ներկայացուցից

երաշխիքային նամակի կամ համապատասխանության սերտիֆիկատի ներկայացման անհրաժեշտությունը, եթե դրանք կիրառելի են տվյալ ապրանքի համար:»», այսինքն այս պահին ուժի մեջ գտնվող վերջնական որոշման մեջ արդեն բացակայում է «որակի սերտիֆիկատ» տերմինը և այն փոխարինված է «համապատասխանության սերտիֆիկատ» տերմինով:

Բողոքը պնդում ենք ամբողջությամբ:»:

3. ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից բողոքի վերաբերյալ ներկայացված փաստարկները, հիմնավորումները և դիրքորոշումը.

Բողոքներ քննող անձը 01.02.2022թ.-ին թիվ /ԲԲԱ-ԼՕ/1/1763-2022 գրությամբ դիմել է ՀՀ պաշտպանության նախարարությանը (այսուհետ նաև՝ Պատվիրատու), հնարավորություն տալով «Վերիտաս» ՍՊԸ-ի կողմից 31.01.2022թ.-ին ներկայացված բողոքի վերաբերյալ ներկայացնել անհրաժեշտ բոլոր փաստաթղթերի պատճեններն ու Պատվիրատուի գրավոր կարծիքը:

Պատվիրատուն ստանալով գրավոր դիրքորոշում հայտնելու վերաբերյալ գրությունը, ինչպես նաև ծանուցված լինելով նիստերի տեղի, օրվա և ժամի մասին, ներկայացել է հրավիրված նիստերին:

Պատվիրատուն, 07.02.2022թ.-ի թիվ ՊՆ/02/582-2022 գրությամբ ներկայացված դիրքորոշմամբ, հայտնել է հետևյալը.

««ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/14» ծածկագրով ընթացակարգի շրջանակում «Վերիտաս» ՍՊ ընկերության կողմից գնումների հետ կապված բողոքների քննող անձին ներկայացրած բողոքի վերաբերյալ հայտնում եմ դիրքորոշում.

Մրցույթի հրավերի տեխնիկական բնութագրի ծանոթություն բաժնում սահմանված է, որ «Ապրանքները» պետք է ունենան.

1. «Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլ): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները:»,

2. «Արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի) կողմից՝ տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և(կամ) որակի հավաստագիր:»

Ըստ բողոքը ներկայացրած ընկերության՝ վերոհիշյալ պահանջներից առաջինը սահմանափակում է մի շարք արտադրողների, կազմակերպությունների մասնակցությունը տվյալ ընթացակարգին, քանի որ օրինակ՝ Շվեյցարիայում, Հարավային Կորեայում կամ Կանադայում գրանցված ապրանքներ ունեցող ոչ մի ընկերություն չի կարող մասնակցել տվյալ ընթացակարգին, զուտ Պատվիրատուի կողմից կամայական չափանիշներով երկրները ֆիլտրելու անհիմն պահանջի հետևանքով և խախտվում են «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 3-րդ ենթակետով և նույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-րդ կետի ամրագրված պահանջները, որոնք վերաբերում են գնման գործընթացին ցանկացած ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձի մասնակցելու իրավահավասարությանը:

Բողոքը ներկայացրած ընկերության այս պնդումը չի համապատասխանում իրականությանը, քանի որ օրինակ, Շվեյցարիայում, Հարավային Կորեայում կամ Կանադայում գրանցված ապրանքներ ունեցող ցանկացած ընկերություն կարող է իր ապրանքները գրանցել նաև պահանջում նշված երկրներում և չկա որևէ սահմանափակում, որ ապրանքը կարող է գրանցվել միայն մեկ երկրում, ինչպես նաև չկա որևէ խոչընդոտ, որը կխանգարի ցանկացած մատակարար կազմակերպությանը ներկրել և հայտարարված մրցույթների շրջանակներում ՀՀ պաշտպանության նախարարությանը առաջարկել պահանջված երկրներում գրանցված ապրանքատեսակներ:

1. «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին կետին հղումն անհիմն է, քանի որ նշված հոդվածը սահմանում է, որ ցանկացած անձ՝ ունի գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, իսկ մեր կողմից ներառված դրույթը ոչ մի կերպ չի առնչվում այդ հանգամանքներին:

2. «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածը հանդիսանում է Օրենքի նկարագրական բաժին, որն է՝ «Հոդված 3. Օրենքի նպատակը, սկզբունքները և գործողության ոլորտը», որի 2-րդ կետի 3-րդ ենթակետի ապահովման համար Օրենքում նախատեսված է հենց՝ վերոհիշյալ 7-րդ հոդվածը:

Հետևաբար, մեր կողմից նշված պահանջը չի հակասում «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին կետին և դրանով իսկ չի կարող հակասել 3-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 3-րդ ենթակետին և «ցանկացած անձ, անկախ նրա օտարերկրյա անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից» ունեն գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք:

Այն պնդումը, որ Պատվիրատուն կարող է պահանջել կոնկրետ «Գերմանիայում, Աֆրիկայում կամ որևիցե կոնկրետ պետությունում» գրանցված ապրանքատեսակ արհեստական է և անհիմն նույնպես չի համապատասխանում իրականությանը, քանի որ մեր կողմից ներկայացված դրույթում ներառված են շուրջ 40 երկրներ, ինչը մատակարար կազմակերպություններին լայն հնարավորություն է ընձեռում պահանջներին համապատասխան ապրանքներ առաջարկելու համար:

Ամփոփելով բողոքի առաջին մասը, փաստում ենք, որ «Վերիփաս» ՍՊ ընկերության հղումները Օրենքի վերոհիշյալ հոդվածներին անհիմն են, քանի որ Պատվիրատուի հրավերով սահմանված տեխնիկական բնութագրում առկա դրույթը վերաբերում է միայն ապրանքների նկարագրությանը և ընդհանրապես առնչություն չունի թե մասնակցության իրավունքի և թե մասնակցի՝ անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքի հետ:

Բողոքի երկրորդ կետին վերաբերող մասով հայտնում ենք, որ այն պնդումը, թե այդ պահանջն անհիմն է և անիրագործելի և որ որևէ ընկերություն չի կարող ներկայացնել Պատվիրատուի կողմից նշված փաստաթղթերը չի համապատասխանում իրականությանը, քանի որ.

Արտադրող կազմակերպությունները իրենց կողմից վաճառվող ապրանքի իմբաքանակի հետ տալիս են համապատասխանության (և կամ) որակի հավաստագիր: Նշված փաստաթղթերից որակի հավաստագիրը կազմվում է հենց արտադրող կազմակերպության կամ հավաստագրողի կողմից, իսկ համապատասխանության հավաստագիրը հավաստագրող կազմակերպությունների կողմից՝ համապատասխանության հավաստագրում իրականացնելու արտադրողի պատվերի դեպքում: Փորձարկումների և վերլուծությունների արդյունքում հավաստագրողի կողմից կազմված և արտադրողին տրամադրված համապատասխանության հավաստագիրը վաճառվող ապրանքի հետ արտադրողը տալիս է գնորդին:

Հետևաբար, նշված փաստաթղթերը մատակարար կազմակերպությունը ապրանքի հետ ստանում է հենց արտադրողից կամ նրա պաշտոնական ներկայացուցչից և ոչ թե հավաստագրող կազմակերպությունից:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը, ինչպես նաև հիմք ընդունելով 2017թ. մայիսի 4-ի ՀՀ կառավարության 526-Ն որոշման 21-րդ կետի 1-ին ենթակետի ա) պարբերությունը (այն է՝ ... իսկ պայմանագրի կատարման փուլում ապրանքն արտադրողից կամ վերջինիս ներկայացուցչից երաշխիքային նամակի կամ համապատասխանության սերտիֆիկատի

ներկայացման անհրաժեշտությունը, եթե դրանք կիրառելի են փոխալ ապրանքի համար:) Պատվիրատուի կողմից ծանոթություն բաժնի վերոհիշյալ կետը ձևակերպվել է փոխալ խմբագրությամբ:

Իսկ Պատվիրատուի կողմից պահանջված որակի հավաստագիրը ներառված է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 3-րդ կետի դրույթում, ըստ որի՝ բնութագրերը «...ելնելով գնման առարկայի առանձնահատկությունից՝ դրանց հատկանիշները հնարավորինս ներառում են ձեռք բերվող ապրանքի, ... որակին, ստանդարտին, անվտանգությանը, ... ինչպես նաև գնման առարկայի այլ հատկանիշներին վերաբերող պայմանների հստակ նկարագրությունը՝ հիմնված միջազգային ստանդարտների և Հայաստանի Հանրապետությունում գործող նորմատիվադատական փաստաթղթերի, ստանդարտների, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ ժամանակավոր տեխնիկական պայմանների վրա:»

Ամփոփելով վերոգրյալը հայտնում են, որ բոլոր դեպքերում արտադրողի պատվերով հավաստագրող կազմակերպության կողմից կազմված համապատասխանության հավաստագրերը մատակարար կազմակերպությունները ստացել են ձեռք բերված ապրանքների հետ հենց արտադրողից կամ նրա պաշտոնական ներկայացուցչից և ոչ թե հավաստագրող կազմակերպությունից:»:

Պատվիրատուն ներկայացված լրացուցիչ դիրքորոշմամբ, հայտնել է հետևյալը.

««ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊԶԲ-22-9/14» ծածկագրով ընթացակարգի շրջանակում «Վերիփաս» ՍՊ ընկերության կողմից բողոքարկված՝ «Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլ): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները:» դրույթի մասով բողոքի լրացման վերաբերյալ հայտնում ենք հետևյալը.

1. «Վերիփաս» ՍՊԸ-ի կողմից պետական գնումների մասին Առևտրի համաշխարհային կազմակերպության հետ ՀՀ կողմից ստորագրված համաձայնագրի առաջին էջի 3-րդ պարբերության մեջբերմամբ հիմնավորած այն պնդումը, որ «փաստացի Պատվիրատուն խտրականություն է դրսևորում օտարերկրյա մատակարարների միջև, քանի որ այդ ընթացակարգին կարող են մասնակցել միայն այն երկրներում գրանցված արտադրողները, որոնք նշել է պատվիրատուն, դրանք են ԵԱՏՄ երկրները, ԱՄՆ և Ճապոնիա» չի համապատասխանում իրականությանը, քանի որ «Ծանոթություն» բաժնի դրույթի կիրառմամբ ցանկացած թե օտարերկրյա, թե ՀՀ ռեզիդենտ մատակարար կազմակերպություն կարող են մասնակցել հայտարարված մրցույթին՝ առաջարկելով

ցանկացած երկրում արտադրված ապրանքատեսակներ, որոնք գրանցված են ոչ միայն ԵԱՏՄ երկրներում կամ ԱՄՆ-ում կամ Ճապոնիայում, ինչպես նշել է բողոքաբերը, այլ նաև Եվրամիության երկրներում: Եվ փաստացի, Պատվիրատուն խտրականություն չի դրսևորում ոչ միայն օտարերկրյա մատակարարների, այլ նաև արտադրող երկրների նկատմամբ:

2. Վերը նշված համաձայնագրի 6-րդ հոդվածը 1-ին կետի մեջբերմամբ հիմնավորված այն պնդումները, որ «Տվյալ դեպքում միջազգային առևտրի համար անհարկի խոչընդոտներ են ստեղծվում այն երկրներում գրանցված ապրանքների համար, որոնք չեն մտնում Պատվիրատուի նախընտրած երկրների ցանկի մեջ...» և «միջազգային առևտրի համար անհարկի խոչընդոտների բացառումը նշանակում է, որ Պատվիրատուն իրավունք չունի սահմանելու ֆիլտր ըստ երկրների...» անհիմն են, քանի որ նույն հոդվածի 2-րդ կետի բ) ենթակետի համաձայն՝ «բնութագրերը պետք է հիմնված լինեն միջազգային չափանիշների վրա (դրանց առկայության դեպքում)...», իսկ մեր կողմից նշված երկրներում գրանցման ընթացակարգը նախատեսում է ապրանքների այդ երկրներում գրանցման համար անհրաժեշտ միջազգային չափանիշների համապատասխանություն:

3. Բողոքաբեր կազմակերպության կողմից նույն հոդվածի 3-րդ կետի մեջբերումով անտրամաբանական հիմնավորմամբ այն պնդումը, որ տվյալ դեպքում «Պատվիրատուն ունի հնարավորություն բավականաչափ հստակ և ըմբռնելի կերպով նկարագրել իր կարիքների համար անհրաժեշտ ապրանքների բնութագրերը» և որ «...որակյալ ապրանք գնելու համար պետք է գրագետ և մանրակրկիտ կազմել տվյալ ապրանքի տեխնիկական բնութագիրը...» անհիմն են, քանի որ նույնիսկ մանրակրկիտ և ծավալուն բնութագիր սահմանելու դեպքում Հայաստանի Հանրապետությունում չկա հնարավորություն ապրանքների ընդունման ժամանակ իրականացնել դրանց փորձաքննությունը, որը կհավաստի մատակարարված ապրանքների համապատասխանությունը սահմանված տեխնիկական բնութագրին: Իսկ 2017թ. ՀՀ կառավարության 526-Ն որոշման 109-րդ հոդվածի համաձայն ապրանքները ընդունվում են մատակարարված ապրանքի՝ պայմանագրի պահանջներին համապատասխանելու դեպքում: Իսկ փորձաքննություն անցկացնելու անհնարինության դեպքում հիմք է ընդունվում այդ ապրանքների վերոհիշյալ երկրներում գրանցման՝ հետևաբար իրականացրած պատշաճ փորձաքննության փաստը:

«Վերիտաս» ՍՊ ընկերության կողմից բողոքարկված՝ «Արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի) կողմից՝ տվյալ ապրանքի

համար տրված համապատասխանության և(կամ) որակի հավաստագիր:» դրույթի մասով բողոքի լրացման վերաբերյալ հայտնում ենք հետևյալը.

1. «Տեխնիկական կանոնակարգման մասին» ՀՀ օրենքի մեջբերմամբ այն պնդումը, որ նշված պահանջը անհրազործելի է որևէ ընկերության համար անհիմն է, քանի որ նշված օրենքը գործում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և կարգավորում է հավաստագրող մարմինների գործունեությունը, իսկ ՀՀ-ից դուրս հավաստագրում անցած ապրանքները հավաստագրվել են այլ երկրներում գործող օրենսդրությամբ: Բացի դա, նույն օրենքի 20-րդ հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն համապատասխանության գնահատման մարմինը նշանակվում է համակարգող մարմնի կողմից, ինչը չի բացառում, որ որպես համապատասխանության գնահատման մարմին կարող է նշանակվել արտադրող կազմակերպության արտադրանքի որակի վերահսկողություն իրականացնող կառուցվածքային ստորաբաժանումը: Համոզված ենք, որ նմանապիպ մոտեցում կարող է կիրառվել այլ երկրների օրենսդրությամբ, ինչը նշանակում է, որ հենց արտադրողը կարող է իրականացնել իր արտադրանքի համապատասխանության հավաստագրում և տալ համապատասխանության և/կամ որակի հավաստագրեր (սերտիֆիկատներ): Ի ապացույց դրա կից ներկայացնում ենք նման հավաստագրերի օրինակներ: Ուստի, նշված դրույթը անհրազործելի չէ և մատակարար ընկերությունները կարող են ներկայացնել պահանջվող փաստաթղթերը և ինչպես արդեն նշել էինք բոլոր դեպքերում մեզ մատակարարված ապրանքների հետ ներկայացվող հավաստագրերը մատակարար կազմակերպությունները ստացել են ապրանքի հետ՝ արտադրողից, անկախ այն փաստից, թե որ մարմինն է կազմել այդ հավաստագրերը:

2. Ինչ վերաբերում է բողոքաբերի կողմից այն դիրքորոշմանը, որ համապատասխանության հավաստագրում չի նշվում ապրանքի խմբաքանակի վերաբերյալ տեղեկատվություն, ապա հենց բողոքաբերի կողմից բողոքը քննող մարմնի միջոցով մեզ տրամադրված՝ ստանդարտների ազգային ինստիտուտի կողմից տրված համապատասխանության սերտիֆիկատի օրինակում առկա է խմբաքանակների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

Բողոքաբերի կողմից բողոքի լրացման մեջ Պատվիրատուի կողմից մատակարարված ապրանքների անհիմն մերժման հնարավոր տարբերակների վերաբերյալ տեղեկացնում ենք, որ բացառվում է պայմանագրով սահմանված փաստաթղթերի՝ համապատասխանության և/կամ որակի հավաստագրերի ներկայացման դեպքում որևէ մատակարարի կողմից մատակարարված ապրանքի ընդունումը մերժվի՝ անկախ այն

հանգամանքից, թե ներկայացված հավաստագրերը կազմվել են արտադրողի թե այլ հավաստագրող մարմնի կողմից և որ մինչ օրս նման դեպք չի արձանագրվել:

Ինչ վերաբերում է բողոքաբերի գրանցման հավաստագրեր ներկայացնելու պահանջներին, ապա մատակարարներին տրված է հնարավորություն ներկայացնելու պահանջված երկրներում գրանցման ցանկացած հավաստագիր:

Արտադրողին տրված՝ արտադրության անվտանգության և որակի վերահսկման միջազգային հավաստագիր (ISO, GMP կամ այլ) դրույթի վերաբերյալ նշենք, որ այդ դրույթում թվարկվել են հնարավոր հավաստագրերի տարբերակները և ստորակետը չի նշանակում, որ պարտադիր պետք է ներկայացվի և ISO և GMP և «կամ այլ»: Հաշվի առնելով, որ լաբորատոր ազդանյութերի ցանկում առկա են նաև այնպիսի ապրանքատեսակներ, որոնք արտադրվում են դեղագործական ընկերությունների կողմից (օրինակ՝ հակաբիոտիկների նկատմամբ մանրէների զգայունության որոշման համար նախատեսված համապատասխան դեղանյութերով ներծծված սկավառակներ, տարբեր դեղանյութեր պարունակող այլ ազդանյութեր կամ պարագաներ) ներառվել է հնարավորություն ներկայացնելու նաև GMP հավաստագիր:

Ամփոփելով վերոգրյալը, գտնում ենք, որ «Վերիփաս» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված բողոքում և բողոքի լրացման մեջ բերված փաստարկները անհիմն են, Պատվիրատուն հրավերում սահմանելով բողոքարկված դրույթները գործել է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածով՝ իրեն տրված լիազորությունների շրջանակներում՝ չհակասելով նույն օրենքի մնացած դրույթներին և այլ իրավական ակտերին»:

4. ԳԲՔԱ-ԼՕ-2022/15 բողոքի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը.

Սույն գործի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերի համաձայն՝

i. ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից լաբորատոր ազդանյութերի և պարագաների ձեռքբերման նպատակով 24.01.2022թ.-ին հայտարարվել է «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/14» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգ (այսուհետ նաև՝ Ընթացակարգ):

ii. Ընթացակարգի հրավերի հավելված 6-ով՝ պետության կարիքների համար ապրանքի մատակարարման պայմանագրի հավելված 1-ով՝ տեխնիկական բնութագիր -

գնման ժամանակացույցով (այսուհետ նաև՝ Հավելված 1) բացի այլ պայմաններից սահմանվել է, որ ապրանքները պետք է ունենան՝

- Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները):

- արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիր:

5. Բողոքներ քննող անձի հիմնավորումները և եզրահանգումը.

Բողոքներ քննող անձը, լրիվ, օբյեկտիվ և բազմակողմանի հետազոտելով և գնահատելով սույն գործում առկա ապացույցները, համադրելով դրանք գործով պարզված փաստական հանգամանքների հետ, հանգում է այն եզրակցության, որ «Վերիտաս» ՍՊԸ-ի կողմից 31.01.2022թ.-ին ներկայացված բողոքը հիմնավոր է և ենթակա բավարարման՝ հետևյալ պատճառաբանությամբ.

«Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ նաև՝ Օրենք) 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ սույն օրենքի նպատակն է ապահովել գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց արժեք, այն է՝

- 1) պատվիրատուին վերապահված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, և ծառայությունների ձեռքբերում՝ համարժեք հատուցմամբ.

- 2) գնումների և գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացում:

Նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ գնումների գործընթացը հիմնվում է հետևյալ սկզբունքների վրա.

- 1) գնման գործընթացի միասնական կանոններով մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային և ոչ խտրական հիմունքներով կազմակերպում.

- 2) պայմանագրի կնքման նպատակով մասնակիցների շրջանակի ընդլայնում և նրանց միջև մրցակցության խրախուսում.

3) ցանկացած անձի համար, անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարություն:

Օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ ցանկացած անձ, անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, ունի գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք:

Վերոնշյալ հոդվածների վերլուծության արդյունքում՝ Բողոքներ քննող անձը, փաստում է, որ գնումների օրենսդրությունը, հիմնվելով գնման գործընթացի մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային, ոչ խտրական, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարության սկզբունքների վրա, նպատակ է հետապնդում ապահովելու գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց պատվիրատուին վերապահված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, և ծառայությունների ձեռքբերումը՝ համարժեք հատուցմամբ, և որ ամենակարևորն է՝ գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացման ապահովումը:

Ինչպես նաև Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում հավելել, որ վերոնշյալ սկզբունքների ապահովումն ու իրականացումը գնումների օրենսդրության շրջանակներում իրացնելու համար, անհրաժեշտ պայման է նաև ցանկացած անձի՝ գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու սկզբունքը՝ անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից:

Զարգացնելով վերոգրյալները՝ Բողոքներ քննող անձը փաստում է նաև, որ գնման առարկան համարժեք հատուցմամբ ձեռք բերելու նպատակը կլինեն ձևական, եթե դրան հասնելուն ուղղված ընթացակարգերի կազմակերպումը չլինեն տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ:

Այն է՝ ընթացակարգերի կազմակերպումը պետք է լինի՝

1. տնտեսող, այսինքն՝ նախատեսված արդյունքին կամ նպատակին հասնելու համար նախատեսված ռեսուրսների, ֆինանսական միջոցների մինիմալացմամբ՝ պահպանելով նախապես սահմանված որակը:

2. արդյունավետ, այսինքն՝ արդյունքի կամ նպատակի մասով պլանավորված և փաստացի վիճակների համեմատությունը: Նախատեսված արդյունքին կամ նպատակին հասնելու համար օգտագործված նյութական և ոչ նյութական միջոցների համարժեքությունը

ձեռք բերված արդյունքին, երբ ապահովվում է կատարված ծախսի և Պատվիրատուի համար դրա օգտակարության միջև պատշաճ հարաբերակցությունը:

3. Օգտավետ՝ գնման առարկան համարժեք հատուցմամբ ձեռք բերելու նպատակով դրան հասնելուն ուղղված ընթացակարգերի արդյունքի կամ նպատակի առավելագույն մակարդակի ապահովում:

Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում հավելել նաև, որ իրավունքի սկզբունքները հիմնարար գաղափարներ են, որոնք արտահայտում են հասարակական կյանքի օբյեկտիվ օրինաչափությունները, ուղղակի կամ անուղղակի ամրագրվում են իրավական նորմերում, իրավական համակարգի հենասյունն են, կոչված են կարգավորելու հասարակական հարաբերությունները, ունեն համապարտադիրության հատկանիշ:

Օրենքի 13-րդ հոդվածի համաձայն՝

1. Գնման առարկայի բնութագրերը պետք է ամբողջությամբ և հստակ նկարագրեն ձեռք բերվող ապրանքի, աշխատանքի կամ ծառայության հատկանիշները, դրանց ձեռքբերման և վճարման պայմանները՝ բացառելով տարակերպ մեկնաբանությունը: Գնման առարկայի բնութագրերը, որոնք ներառում են նաև պայմանագրի գինը, ընդգրկվում են պայմանագրում:

2. Գնման առարկայի բնութագրերը՝

1) պետք է մրցակցության հավասար պայմաններ ապահովեն հնարավոր մասնակիցների համար.

2) չպետք է հանգեցնեն գնումների գործընթացում մրցակցության համար չհիմնավորված խոչընդոտների առաջացմանը.

3) պետք է լինեն օբյեկտիվորեն հիմնավորված և համարժեք լինեն այն կարիքին, որի բավարարման նպատակով կատարվում է տվյալ գնումը.

4) ներառում են գնման առարկայի մասնագրի, տեխնիկական տվյալների, իսկ աշխատանքների դեպքում՝ նաև աշխատանքների ծավալաթերթի, ժամանակացույցի և այլ ոչ գնային պայմանների ամբողջական և համարժեք նկարագրությունը:

3. Ելնելով գնման առարկայի առանձնահատկությունից՝ դրանց հատկանիշները հնարավորինս ներառում են ձեռք բերվող ապրանքի, աշխատանքի կամ ծառայության որակին, ստանդարտին, անվտանգությանը, պայմանական նշաններին, տերմինաբանությանը, փաթեթավորմանը, բեռնաթափմանը, չափին, նախագծերին, ինչպես նաև գնման առարկայի այլ հատկանիշներին վերաբերող պայմանների հստակ նկարագրությունը՝ հիմնված միջազգային ստանդարտների և Հայաստանի

Հանրապետությունում գործող նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի, ստանդարտների, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ ժամանակավոր տեխնիկական պայմանների վրա:

4. Գնման առարկայի հատկանիշները կարող են սահմանվել նաև որպես կատարողականի կամ գործառույթային (ֆունկցիոնալ) նկարագրեր, որոնք պետք է ներկայացվեն բավարար ճշտությամբ՝ հնարավորություն տալով մասնակիցներին և պատվիրատուին ճշգրիտ ընկալել պայմանագրի առարկան:

5. Գնման առարկայի հատկանիշները չպետք է պահանջ կամ հղում պարունակեն որևէ առևտրային նշանի, ֆիրմային անվանմանը, արտոնագրին, էսքիզին կամ մոդելին, ծագման երկրին կամ կոնկրետ աղբյուրին կամ արտադրողին, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ անհնար է գնման առարկայի բնութագրումն առանց դրանց: Հղումներ օգտագործելու դեպքում հատկանիշների բնութագիրը պետք է պարունակի «կամ համարժեք» բառերը:

ՀՀ կառավարության 04.05.2017թ.-ի թիվ 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի (այսուհետ նաև՝ Կարգ) 21-րդ կետի 1-ին ենթակետի «ա» պարբերության համաձայն՝ եթե գնման գործընթացների կազմակերպման ժամանակացույցով այլ ժամկետ նախատեսված չէ, ապա գնման պահանջի ծագման օրվան հաջորդող քսան աշխատանքային օրվա ընթացքում պատասխանատու ստորաբաժանումը՝ կազմում և հաստատում է գնման հայտը, որը ներառում է գնման առարկայի բնութագրերը: Ապրանքների գնման դեպքում նշվում է նաև մասնակցի կողմից առաջարկվող ապրանքային նշանի, ֆիրմային անվանման, մակնիշի և արտադրողի վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման անհրաժեշտությունը, իսկ պայմանագրի կատարման փուլում ապրանքն արտադրողից կամ վերջինիս ներկայացուցչից երաշխիքային նամակի կամ համապատասխանության սերտիֆիկատի ներկայացման անհրաժեշտությունը, եթե դրանք կիրառելի են տվյալ ապրանքի համար: Ընդ որում, պայմանագրի կատարման փուլում այն կնքած մասնակցից ծագման երկրի սերտիֆիկատ չի պահանջվում:

Կարգի 22-րդ կետի համաձայն՝ գնման առարկայի բնութագրերը և մասնակիցների որակավորման հատկանիշների գնահատմանը ներկայացվող չափանիշները սահմանելիս պետք է հաշվի առնել, որ դրանց պետք է բավարարեն մեկից ավելի հնարավոր մասնակիցներ...:

Բողոքներ քննող անձն արձանագրում է, որ Ընթացակարգի հրավերի թիվ 1 հավելվածով՝ տեխնիկական բնութագիր-գնման ժամանակացույցով սահմանված

ցանկացած պահանջ պետք է ապահովի մրցակցության հավասար պայմաններ հնարավոր մասնակիցների համար, օբյեկտիվորեն հիմնավորված և համարժեք լինի այն կարիքին, որի բավարարման նպատակով կատարվում է տվյալ գնումը:

Տեխնիկական բնութագրով սահմանված այն չափորոշիչների մասով, որոնք պարունակում են հղում ապրանքային նշանին, սահմանված պետք է լինի «կամ համարժեք» արտահայտությունը:

Բողոքներ քննող անձը փաստում է, որ գնումների օրենսդրությունը, հիմնվելով գնման գործընթացի մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային, ոչ խտրական, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարության սկզբունքների վրա, նպատակ է հետապնդում ապահովելու գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց պատվիրատուին վերապահված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների ձեռքբերումը՝ համարժեք հատուցմամբ, և որ ամենակարևորն է՝ գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացման ապահովումը:

Ինչպես նաև, Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում հավելել, որ վերոնշյալ սկզբունքների ապահովումն ու իրականացումը գնումների օրենսդրության շրջանակներում իրացնելու համար, անհրաժեշտ պայման է նաև ցանկացած անձի՝ գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու սկզբունքը՝ անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից:

Բողոքներ քննող անձը փաստում է նաև, որ Ընթացակարգի գնման առարկայի բնութագրերն ամբողջությամբ և հստակ պետք է նկարագրեն ձեռքբերվող ապրանքի հատկանիշները՝ բացառելով տարակերպ մեկնաբանությունը, հնարավոր մասնակիցների համար պետք է ապահովեն մրցակցության հավասար պայմաններ, դրանով իսկ բացառելով գնումների գործընթացում մրցակցության համար չհիմնավորված խոչընդոտների առաջացումը: Ինչպես նաև բնութագրին օբյեկտիվորեն հիմնավորված և համարժեք պետք է լինի այն կարիքին, որի բավարարման նպատակով հայտարարվել է Ընթացակարգը:

Սույն գործի փաստերի համաձայն՝ ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից լաբորատոր ազդանյութերի և պարագաների ձեռքբերման նպատակով 24.01.2022թ.-ին հայտարարված «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/14» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի հրավերի հավելված 6-ով՝ պետության կարիքների համար ապրանքի

մատակարարման պայմանագրի հավելված 1-ով՝ տեխնիկական բնութագիր - գնման ժամանակացույցով սահմանվել է, որ ապրանքները պետք է ունենան՝

- Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները):

- արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիր,

Օրենքի 50-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ ենթակետի համաձայն՝ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձին բողոքը ներկայացվում է գրավոր, ստորագրված, դրանում ներառելով՝ ... բողոքի փաստացի և իրավական հիմքերը, ապացույցները:

Վկայակոչված հոդվածի վերլուծությունից հետևում է, որ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը բողոքի քննությունը հարուցում և իրականացնում է միմիայն ներկայացված բողոքի հիման վրա և ենթակա է քննության միայն դրա սահմաններում: Ընդ որում, բողոք ներկայացնելով՝ շահագրգիռ անձն ինքնուրույն է որոշում իր բողոքի պահանջի շրջանակը, ինչը տնօրինչականության սկզբունքի դրսևորման արդյունք է, որն անձի՝ ՀՀ Սահմանադրությամբ և օրենքով նրան տրված հնարավորությունն է սեփական հայեցողությամբ տնօրինելու իր նյութական և դատավարական (ընթացակարգային) իրավունքները և դրանց պաշտպանության եղանակները:

Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում արձանագրել, որ բողոքի փաստացի և իրավական հիմքերը, ապացույցները ներկայացնելու պարտականությունը դրված լինելով բողոքաբերի վրա, վերջինս է հանդիսանում շահագրգիռ այն անձը, ով, ինքնուրույն որոշելով իր բողոքի պահանջի շրջանակը, պետք է բողոքի հետ միաժամանակ ներկայացնի փաստացի և իրավական հիմքերը, ապացույցները՝ որպես բողոքի բավարարմանն ուղղված էական նշանակություն ունեցող հիմքեր ու հիմնավորումներ: Ընդ որում, օրենսդիրը չի սահմանափակում բողոքի փաստացի և իրավական հիմքերը, ապացույցները ներկայացնել միայն բողոքի հետ միաժամանակ, այլև բողոքաբերը կարող է ու զրկված չէ լրացնելու/փոփոխելու/նվազեցնելու բողոքի փաստացի և իրավական հիմքերը, ապացույցները գործի քննության ընթացքում:

Զարգացնելով վերոգրյալ իրավական դիրքորոշումը՝ Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում փաստել նաև, որ փաստացի և իրավական հիմքեր, ապացույցներ ներկայացնելու պարտականությունը կրում է նաև բողոքի քննությանը ներգրավված

յուրաքանչյուր անձ և վերջինիս իր առարկությունների հիմքում ընկած փաստական հանգամանքները, որոնք ուղղված են բողոքով վկայակոչված փաստերի հերքմանը, պետք է նույնպես պարունակեն, ըստ էության, Օրենքի 50-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ ենթակետով սահմանված դրույթներով նախատեսված փաստացի և իրավական հիմքեր, ապացույցներ:

Վերոգրյալ իրավական կարգավորումների և վերլուծությունների արդյունքում Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում փաստել, որ բոլոր այն դեպքերում, երբ բողոքը ներկայացրած անձը բողոքարկում է գնման առարկայի բնութագրերը, նախադրակավորման հայտարարության կամ հրավերի պահանջները, մասնավորապես՝ երբ բողոքի վեճի առարկան հանդիսանում է հրավերում առկա որևէ պայմանի՝ գնումների օրենսդրությանը հակասելու հանգամանքը, ապա այդ՝ բողոքով վկայակոչված փաստական հանգամանքի ժխտման ապացուցման բեռը պետք է կրի պատվիրատուն, քանի որ Կարգի 22-րդ կետի իմաստով գնման առարկայի բնութագրերը սահմանելիս պետք է հաշվի առնել, որ դրանց պետք է բավարարեն մեկից ավելի հնարավոր մասնակիցներ և արտադրողներ: Ուստի, նման դեպքերում, բողոքի քննության ընթացակարգին մասնակցող պատվիրատուն է պարտավոր ապացուցել իր՝ հրավերով սահմանված գնման առարկայի բնութագրերի պահանջների և բողոքի առարկությունների հիմքում դրված ու գործի լուծման համար նշանակություն ունեցող փաստերն ու գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխանելու հանգամանքը:

Վերոնշյալ իրավական նորմերի ու փաստական հանգամանքների հիման վրա, դրանք համադրելով Պատվիրատուի և Ընկերության կողմից ներկայացված բողոքի իրավական ու փաստական հանգամանքներին, ինչպես նաև ուսումնասիրելով Ընթացակարգի հրավերի տեխնիկական բնութագիր - գնման ժամանակացույցով սահմանված «ապրանքները պետք է ունենան Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները)» պայմանը՝ Բողոքներ քննող անձն արձանագրում է, որ տվյալ դեպքում, Պատվիրատուն Բողոքներ քննող անձին ներկայացրել է վերաբերելի և բավարար ապացույց առ այն, որ վերջինիս կողմից թույլ չի տրվել Օրենքի 13-րդ հոդվածով սահմանված դրույթների խախտում՝ հնարավոր մասնակիցների մրցակցության հավասար պայմանների խոչընդոտման առումով, և որ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/14» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի հրավերի Հավելված 1-ով նախատեսված՝ տեխնիկական բնութագիրը այդ մասով կազմված է և համապատասխանում է Օրենքի 13-րդ հոդվածի և Կարգի 21-րդ և 22-րդ կետերի

դրույթներին, սահմանված տեխնիկական բնութագրում առկա այն պայմանը, որ ապրանքները պետք է ունենան Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները), չի խոչընդոտում հնարավոր մասնակիցների մրցակցության հավասար պայմաններ ունենալու իրավունքը:

Ինչ վերաբերում է ընթացակարգի հրավերի տեխնիկական բնութագիր - գնման ժամանակացույցով սահմանված «ապրանքները պետք է ունենան արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիր» պայմանին, ապա ուսումնասիրելով «Վերիտաս» ՍՊԸ-ի բողոքը, ներկայացված բողոքի լրացումներն ու դիրքորոշումները, դրանցում առկա իրավական ու փաստական հանգամանքները, համադրելով Պատվիրատուի կողմից ներկայացված գրությունների փաստարկներին՝ Բողոքներ քննող անձը հանգում է այն եզրակացության, որ տվյալ պայմանը չի համապատասխանում Օրենքի 13-րդ հոդվածի և Կարգի 21-րդ կետի դրույթներին:

Նախ՝ Հրավերով սահմանված նման ձևակերպումը տարակերպ մեկնաբանման տեղ է տալիս, և երկրորդ՝ այն հակասում է Կարգի 21-րդ կետի 1-ին ենթակետի «ա» պարբերությամբ սահմանված դրույթի բովանդակությանը, որում հստակ սահմանվել է, որ *«... գնման հայրը, որը ներառում է ... Ապրանքների գնման դեպքում նշվում է նաև մասնակցի կողմից առաջարկվող ապրանքային նշանի, ֆիրմային անվանման, մակնիշի և արտադրողի վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման անհրաժեշտությունը, իսկ պայմանագրի կատարման փուլում ապրանքն արտադրողից կամ վերջինիս ներկայացուցչից երաշխիքային նամակի կամ համապատասխանության սերտիֆիկատի ներկայացման անհրաժեշտությունը»:*

Վերոնշյալներով պայմանավորված, ինչպես նաև բողոքի քննության ընթացքում ձեռք բերված փաստական հանգամանքների հիման վրա՝ Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում փաստել, որ ընթացակարգի տեխնիկական բնութագրերը՝ «ապրանքները պետք է ունենան արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիր» պայմանի մասով չեն համապատասխանում Կարգի 21-րդ կետի 1-ին ենթակետի «ա» պարբերությամբ սահմանված դրույթին, որպիսի պայմաններում հանգեցնում են Օրենքի 13-րդ հոդվածով սահմանված պահանջների խախտմանը, քանի որ

առկա բովանդակությամբ (տարակերպ ձևակերպմամբ) չեն ապահովում մրցակցության հավասար պայմաններ մասնակիցների համար:

Այսպիսով, վերոհիշյալ փաստական հանգամանքների և իրավական նորմերի լույսի ներքո, դրանց համակարգված վերլուծության արդյունքում՝ Բողոքներ քննող անձը հանգում է այն եզրակացության, որ «Վերիտաս» ՍՊԸ-ի կողմից 31.01.2022թ.-ին ներկայացված բողոքով բերված փաստերն ու հանգամանքները՝ «ապրանքները պետք է ունենան արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիր» պայմանի մասով հնարավոր մասնակիցների մրցակցության հավասար պայմանների խոչընդոտման առումով, հիմնավոր են, իսկ Ընթացակարգի պահանջներն անհիմն են, ինչի արդյունքում Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի կողմից թույլ է տրվել Օրենքի 13-րդ հոդվածով և Կարգի 21-րդ կետով սահմանված պահանջների խախտում, որպիսի պայմաններում ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից հայտարարված «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/14» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգն ենթակա է չկայացած հայտարարման:

Ուստի, վերը բերված եզրահանգումների ու դատողությունների հիման վրա՝ Բողոքներ քննող անձը փաստում է, որ «Վերիտաս» ՍՊԸ-ի կողմից 31.01.2022թ.-ին ներկայացված բողոքը պետք է բավարարել և պարտավորեցնել «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/14» ծածկագրով ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովին գնման ընթացակարգը հայտարարել չկայացած:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 50-րդ հոդվածի 7-րդ մասով՝ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը,

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. «Վերիտաս» ՍՊԸ-ի կողմից 31.01.2022թ.-ին ներկայացված ԳԲԲԱ-ԼՕ-2022/15 ծածկագրով բողոքը բավարարել:

2. Պարտավորեցնել «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/14» ծածկագրով ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովին գնման ընթացակարգը հայտարարել չկայացած:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի ընդունած որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն տեղեկագրում հրապարակելուն հաջորդող օրը:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի ընդունած որոշումն իրավապարտադիր է, որը կարող է փոփոխվել կամ վերացվել, այդ թվում՝ մասնակի, միայն դատարանի կողմից:

ՀՀ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ
ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆՁ՝

ԼԵՎՈՆ ՕՎԱՆՅԱՆ